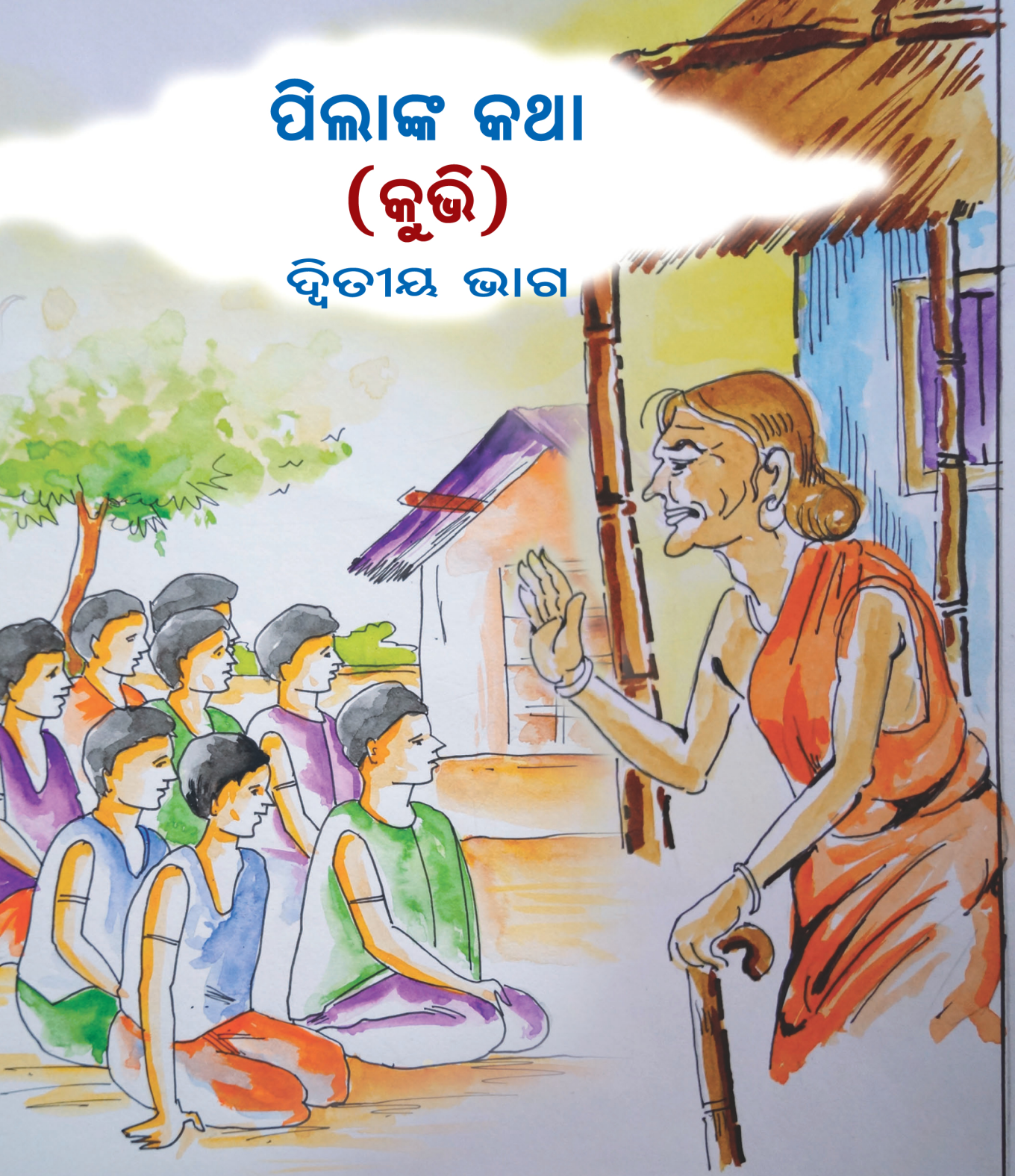

ପିଲାଙ୍କ କଥା

(କୁଞ୍ଜ)

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ

ପିଲାଙ୍କ କଥା (କୁଞ୍ଜ)

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ

ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ପିଲା ଓ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ପ୍ରଫେସର ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ପ୍ରସ୍ତୁତି

କୁଞ୍ଜ ସଂସାଧକ ମଣ୍ଡଳୀ

ଶ୍ରୀ ତ୍ରିନାଥ ଓଡ଼ାକା

ଶ୍ରୀ ତ୍ରିପତି ହିକାକା

ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ପାଡ଼ୀ

ସଂଯୋଜନା

ଡଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଅଳଙ୍କରଣ

ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ବରାଳ

ପ୍ରକାଶକ

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Director :

Prof. (Dr.) A.B. Ota

Prepared by :

Kuvi Resource Group

Sri Trinath Wadaka

Sri Tripati Hikaka

Sri Surya Narayan Padhy

Co-ordinator :

Dr. Paramananda Patel

Illustration :

Priyaranjan Baral

Published by :

Academy of Tribal Languages & Culture

ST & SC Development Department,

Govt. of Odisha, Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ୬୨ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ଗୋଟି ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାର ନଜରକୁ ଆସିଛି । ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭେଦନେଇ ଏହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଉପଭାଷା; ବୋଲି ତିଆରି କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଅନେକ ଭାଷା-ଉପଭାଷାର ସମାହାର ଏକ ବୈଚିତ୍ର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳିତ ସେଠିକାର ଭାଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ସ୍କୁଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏଠାରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ବାହାର ଆଞ୍ଚଳରୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ପିଲାମାନେ ଆସନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି ଅପରଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏକୁ ଆରେକ ବୁଝିବାରେ ଅକ୍ଷମ । ପୁଣି ଏମାନେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଜଡ଼ିତ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ବହୁ ଭାଷିକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଦିଏ ।

ଏହି ଦକ୍ଷତା ସାଧନକୁ ପୁର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ସାଧନ ପୁସ୍ତିକା ସହ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ଯାହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧିବାରେ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ଵରୂପ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସହ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ପ୍ରଥମ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଆଧାରିତ ଶବ୍ଦକୋଷ, ଯାହା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଓ ରାଜ୍ୟ ଭାଷା ଆଧାରିତ କିଛି ମନଛୁଆଁ ଚିତ୍ରଭିତ୍ତିକ କାହାଣୀ, ଗୀତ-ପହଲିର ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

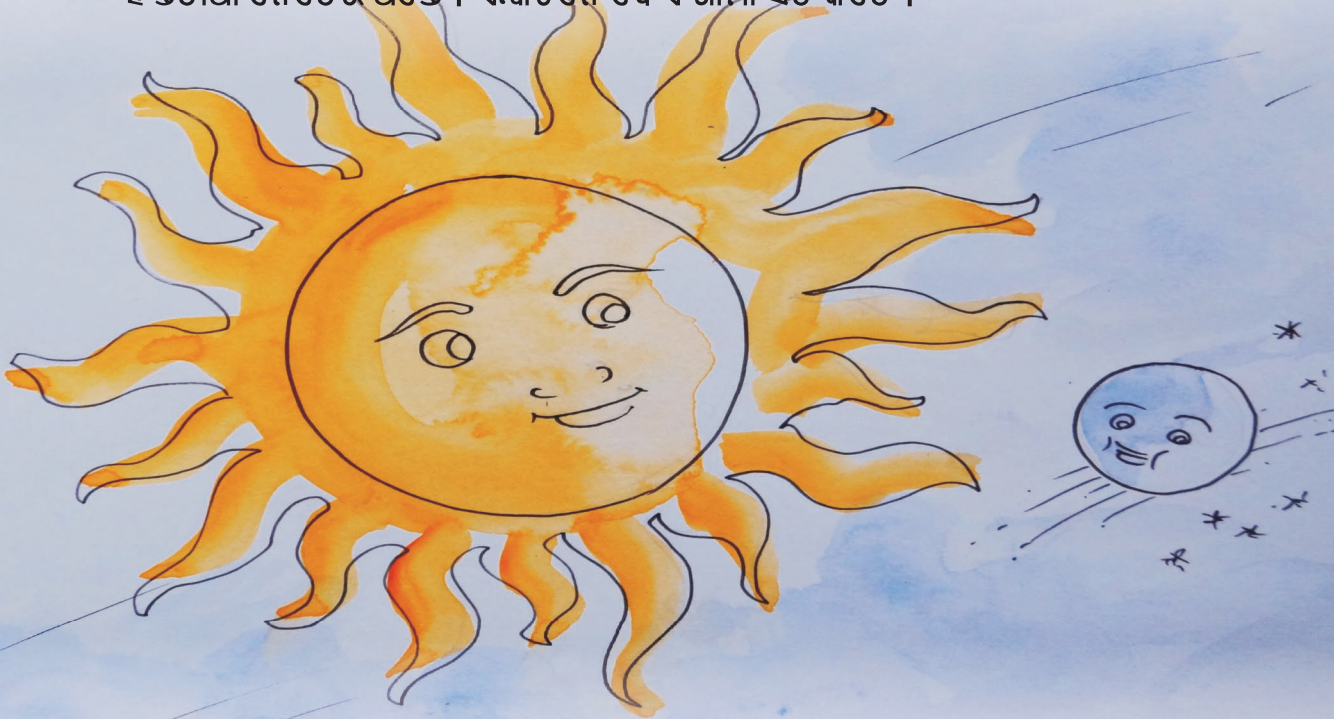
ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ତା ନୁହେଁ, ତାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିର ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ କିପରି ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ତା ଉପରେ ଧାରଣା ଦେବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ କୃତ୍ତି ଭାଷାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାହାଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍କୃତିକ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏକ ବୃହତ୍ତର ଜନ ସମୁଦାୟର ସଂସ୍କୃତି କିପରି ପରସ୍ପରକୁ ପୁଷ୍ଟି କରନ୍ତି ଓ ନିଜର କରନ୍ତି ତାର ଏକ ଝଲକ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଅଶୁକ ବିହାରୀ ଓତା

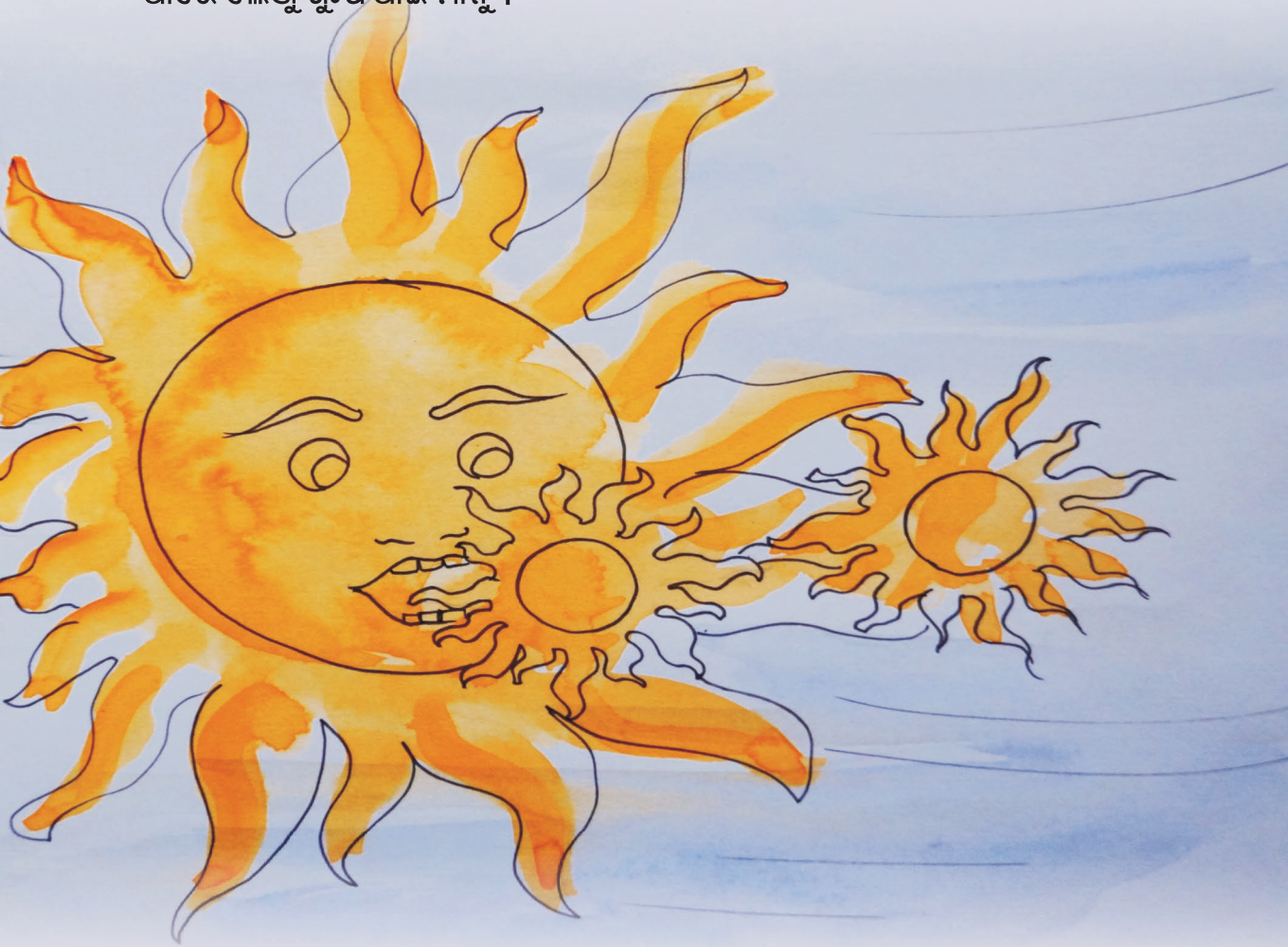
ଟାଣା ହାଗୁ ହୁଇତେ (ପୃଥିବୀ ସୃଷ୍ଟି)

ସିଗି ପୂର୍ବାତା ସାତାଗଟା ଗାମା, ସାତା ଗଟା ଲେଖୁ ହପି ଝେତାକି । ଲେଖୁ ସିତଢ଼ା କାଟାର, ଗାମା କରକାଟାରି ଏରେକି ଖୁଲି, ଗୁରୁ, ରୁଇତେ । ମାରା ଗଛା ରୁଇତେ । ନର ହାତେରୁ । ନରଅଁ କାର୍ମାତାକି ଲେଖୁ ଝେଃତେ । ଗାମାକି ପଟ୍ଟକାରି ଝେଃତେ । ଆଜେ ନାନୁ ନା ମିଲାଗାଆଁ ଗୁଃପା ତୁଃତେଏଁ ଇଂଜିସି ଝେଃଷ୍ଟାକି ଗାମା ତା ସାତ ଗଟା ମିଲାଗାଆଁ ଗୁଃପା ତୁଃତେ । ଗୁଃପା ତୁଃଜେଲିନେଂ ଆଦେନିନୁତ ଗୁଃପିତି ନାଗେଂତାକି ସାକିଜାପ୍ରମାଣ ଏୟେନାରି । ଏରେକି ପିଜା ମାରାଆଁ ଡାଡ଼ି କିଆ ନାଗାଂ ପିଜା ନେତେରିଇଁ ଅଣ୍ଡିତା କାସକା କଡ଼ିତେ । କାସକା କଡ଼ିତେ ଆରେ ଝେଃଷ୍ଟେ ସତ କି ଲାଆରେ ଝେଚାମୁଁ ହଣ୍ଡିତାଆଁ ନେତେରି ଅଷ୍ଟେ । ଏୟାଟିନେ ଦେଏଁ ଗାମା ସତ କିତେ ।

ବହୁବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ସାତୋଟା ସୂର୍ଯ୍ୟ, ସାତୋଟା ଚନ୍ଦ୍ର ବାହାରୁ ଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣ ଶୀତଳ, ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ବହୁତ ଗରମ ହେଉଥିବାରୁ ପଥର, ପହାଡ଼ ଗଛ ସବୁ ପୋଡ଼ିଗଲା ବା ଡରଳିଗଲା । ଜୀବଜଗତ ଧ୍ଵଂସ ହେଲା । ମନୁଷ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚେଇବା ପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ମିଛ କଥା କହିଲା । ସଙ୍ଗାତୁଣୀ ମୁଁ ମୋର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗିଳିଦେଲି ବୋଲି କହିଲା । ଗିଳି ଦେବା କହିବାରୁ, ସାଙ୍ଗ ତୁମତେ ଗିଳିଲ ମୋ ପାଇଁ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରମାଣ କାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ର ଏଥିପାଇଁ ପିଆଶାଳ ଗଛକୁ ହାଣି ପିଆଶାଳ ଗଛର ରସକୁ ପାଟିରେ ଲଗେଇ ଦେଇକରି କହିଲା ସତ କରୁ ନଥିଲେ ମୋ ପାଟିକୁ ଦେଖ । ତା ପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସତ ମନେକଲା ।

ଆରେଏଂ ତା ସାତ ଗଟା ମିଲାଗାଁଆଁ ଗାମା ଗୁଃପିତେ । ଗାମା ଗୁଃପିତେ ଗେଟେ
 ଇଂଜାନାଗାଂଆଁ ଲେଞ୍ଜୁ ତା ମିଲାଗାଁଆଁ ଝେଟିତେ । ଝେଟେଲିନେ ଲେଞ୍ଜୁଉଁ ଇଚେୟେ,
 ଆଦେନିନୁ ନାମିଲଗାଁଆଁ ଗୁଃପିତି ଇଂଜି ଝେଃସ୍ଵାତି ମାତାରି ନିନୁ ଗୁଃଜାଲାଇ ନିଜୁଂଟିନେ
 ଆଦେରି ଆମାର ଗୁଃପି ଆନା ଗାମାଇଚେ । ଏରେକି ଲେଞ୍ଜୁ ଝେଃସ୍ଵେ, ନିନୁ ଗୁଡେ
 ଗୁଃତାହି ଆଦେସତ କାତା ତୁନି ଗିରି ଗୁଃତାସେ ହଞ୍ଜିଗିରି ହୁଁଇଁ । ଏ ନିନାଟିନେ ଗାମା
 ଆରେ ଲେଞ୍ଜୁ ଗୁଃପି ଆଇ ମାନୁ ।

ତା ପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାର ସାତୋଟି ପିଲାକୁ ଗିଳି ଦେଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗିଳିଦେଲା ବୋଲି କହିବାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ତା ପିଲାମାନଙ୍କୁ
 ବାହାର କଲା । ଏ କଥା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜାଣିବା ପରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ କହିଲା ଯେ, ସଂଗାତ ତୁ ମୋ ପିଲାଙ୍କୁ ଖାଇଛୁ ବୋଲି କହିଲୁ,
 ମାତ୍ର ତୁ ଖାଇନୁଁ । ଆଜି ଠାରୁ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗ ଗିଳା ଗିଳି ହେବା ବୋଲି ସୂର୍ଯ୍ୟ କହିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ର
 କହିଲା, ତୁମେ ହେଲେ ଗିଳି ଦେବ ସଂଗାତ, ସତ କଥା, ଗାଣ୍ଡି ପଟେ ଗିଳିଲେ ପାଟି ପଟେ ବାହାରିବ ପାଟି ପଟେ
 ଗିଳିଲେ ଗାଣ୍ଡି ପଟେ ବାହାରିବି । ସେହି ଦିନଟାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରାଗ ଘଟୁଛି ।

ମାଦା ମାରା (ସଲପ ଗଛର କ୍ଷୀର)

ମାଦାମାରା ଆନାୟୁ ଦେପି ଝେତେୟୁ । ସାତାଗଟା ଟାଣ୍ଡି ଆଜାନାଗାଂ ମାଚେୟୁ । ସାତଗଟା ହିରୁତାଆ କାଲୁ ଉଞ୍ଜିସି ନାଗେଂଲି ଜୁଏଲି କେପି ଝେତେୟୁ । ତା ଡକ୍ତି ଆନାତାକି ଆହିନେଁ ବଙ୍ଗରି ଆଇ ମାଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜିସି ତା ଡକ୍ତିଆ ହଣ୍ଡିକି ଝେତେ । ଏରେକି ତା ଡକ୍ତି ଝେଃଝେୟୁ, ସାତା ଯୋଡି କୁନିଗାଂ ସାତା ଯୋଡି ବାଲ୍‌କା ପାଣ୍ଡିନେଁତା ଡକ୍ତି । ବାରପୁଟି କାଣି ଝୁସାଜା ପାଣ୍ଡିନେ । ନାଗେଂଲୁ ସିପ୍ପାଗାଂ କୁପ କିଆନାଗାଂ ନାଣି ପଙ୍ଗରି କିନେୟୁ । ଏୟାଆଁ ଜାକାଲା ହାଲାତେୟୁ ଆରେଏ କୁନା ଡାକିଲି ତାଲା ତିଞ୍ଜିସି । ସାତା, ରତି ସାତା ବେଡା କାଲୁ ଉଞ୍ଜିସି ମାଚେୟୁ । ଡଏରି କୁନାଆଂ ହିତେ ମୁଟି ଇଞ୍ଜିସି । ଡାକିଲି ହିତେ ବୁର୍କା ବରଲି ଇଞ୍ଜି । କୁନା ହିତେ ସୁରେଲି ଇଞ୍ଜି, ନାପାଆଁ ହିତେ କାୟେଲି ଇଞ୍ଜି । ଜାତା କୁନାଆଁ ନେଟିତେ ହିରୁ, ଉହା କୁନାଆଁ ହିତେ ଟାପିଡି ଇଞ୍ଜି । ସିଗି ମାଦାମାରା ହାଗୁ ଡତ ଇଞ୍ଜି ହାଜି ମାରେ । ତା ଡକ୍ତି କାଲୁ ଉନି ତିୟାରି ମୁଆରା, ବଏରି ମୁଆରା ବାଟା କିତେ । ବାଟାକିଏ ଲିନେ ମାଦା ମାରାଆଁ ସିକାଡାକି ଚିନେ ଡୁଜା କଡିସି କଡ ତାଣେଏଁ ମାଟା ଗାଣେଏଁ ର କଡ ଲେଗେଏ ଆମ୍ବୁଁ ଇଞ୍ଜିସି ବାଟାକିତେ । ଏ ଦିନା ଚିନେ ମାଦାମାରା କଡ ଗାଣେ ମାଟାଗାନେ ସ୍ରାଗୁଂ ଆତେ । କଟ୍ରା ସୁଆତା ଆଗିଂ ମାଗାଂ ହତେ ।

ବୁଡ଼ାଟିଏ ସଲପ ଗଛ କାରୁଥିଲା । ସେ ସାତୋଟା ଛୋଟ ଛୋଟ ହାଣ୍ଡି କୁଡୁଆ କରିଥିଲା । ବୁଡ଼ାଟି ସାତୋଟି ପହାଡ଼ରୁ ସପଲ ରସ ପିଇ ଲଙ୍ଗଳ, କୁଆଳି ତିଆରି କରୁଥିଲା । ଘରକୁ ଆସୁ ନ ଥିବାରୁ ତା ସ୍ତ୍ରୀ କାହିକି ଏତେ ଦୁଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ବୋଲି ପୁରୁଷକୁ ଗାଳି କରୁଥିଲା । ସ୍ଵାମୀ କହିଲା ସାତ ହଳ ବଳଦ, ସାତ ହଳ ବଣ କୁକୁର, ସାତ ଯୋଡି ଡାଲିଆ କୁକୁର, ସାତ ହଳ ବାଘ, ସାତ ହଳ ଭାଲୁକୁ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ପଠାଇବ । ବାରପୁଟି ମୁଷା ପଠାଇବ, ଲଙ୍ଗଳ ହାଣିବା ଓ ଚାଞ୍ଚୁବା ଚୋପା ଏକାଠି କରି ନିଆଁ ଲଗାଇବା । ଧୂଆଁ କରିବା । ତା ପରେ ବି ଗଲା ନାହିଁ । ଆଉ ଜନା ମାଣ୍ଡିଆ ଖାଇ ସାତ ରାତି, ସାତଦିନ ମଦ ପିଇକି ଥିଲା । ଡୁଏରି କନ୍ଦାଦେଲେ ସିଂଘାଣି ବୋଲି କହିଲା । ଡାକିଲି କନ୍ଦାଦେଲେ ବୁର୍କା ବରଲି ବୋଲି କହିଲା । କନ୍ଦା ଦେଲ ସୁରେଲି ବୋଲି । ନାପାକନ୍ଦା ପିତା ବୋଲି କହିଲା । ବଣ କନ୍ଦା ଦେଲ ଗଛର ତେର ବୋଲି କହିଲା । ଖମ୍ବ ଆଲୁ ଦେଲ ଗଛର ମୋଟା ଗଣ୍ଡି ବୋଲି କହିଲା । ପୂର୍ବରୁ ସଲପ ଗଛ ମେଘ ଦେଇ ଉପରକୁ ଯାଉଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ଵାମୀକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲା, ଅଭିଶାପ ଦେବାରୁ ସଲପ ଗଛର ମଣିଷ ପରି ଛାତିରେ ସ୍ତନ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ସଲପ ଗଛରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପତ୍ର ଶାଖାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ତନ ରହିଲା ।

ତୁକୁ କାର୍ମୁ

ତୁକୁ ତୁମ୍ଭେ, କାର୍ମୁ ଏଠାରୁ ର ଜାନା ଏଚେରୁଗେ ର ସାନି ବାରା ଦିନା ଆଦି ବାରା ଦିନା ପାୟା ତିଚେରୁ । ଷ୍ଟେଡାକି ଜାକା ବୁଡା ଆନେନାୟୁ ବୁଡା ଆନେ ନେତ ଇଞ୍ଜି ଷ୍ଟେକା ହାତେୟୁ । ଏୟାଆଁ ଜାକା ନାୟୁନାରୁ ତୁଗାଆତେରୁ । ଏରେକି ଇ ରିଷ୍ଟା ନାନା ବଇଁ ଲେକା ତଗଂ, ସେୟେତି ତଗଂ ତାଆଁ ତୁଗିତୁ । ଏଠା ତୁଗେଲିନେଏଁ କାର୍ମୁ, ରମାଡା ଗାଜା ହାଡେ, ବିରିତାଗାଂ କାର୍ମୁ ରାଜେୟୁ ନିରିବସ ଗଜାବସ କିତେୟୁ ଦାର୍ମୁଗିରି ଗାଗୁତା ତଗଂ ହାଦିକିତେ । ଇଠ୍ଵସିକା ନାନାଂ ବଇଁ ତଗଂ ନରଗଡିତା ବେଚେଲି ଆଠ୍ଵିଆତୁ । ଇୟାଜାକା ପୁନ୍ବି ଆଆତୁ । ଜେଷ୍ଟାଠ୍ଵାଲି ନର ଅନେଂ ଏରେକି ମାରାନାଁ ଆନାଆଁ କିନା । ତା ବଇଇ ତା ତାଦା ଷ୍ଟେଷ୍ଟେୟୁ । ଏୟାଟିନେ ତା ବଇରେ ରୋ ଗିରି ହାଚେ, ତା ତାଦା ରୋ ଗିରି ହାଚେୟୁ । ଇହିଲୀଆଁ ଜାଗା, ଜାଗା ଦେଶ, ଦେଶ ତ୍ରେଜିସିଇ ହେଚୁୟେ, ଏୟିନି ବାସାତାଆ ନର ହିଲେଏ ମାମିଶି ହିଲେଏ । ତା ବଇଁ ତା ତାଦା ପଚାରି କିତେୟୁ, ବଇ ମାର ରିଆ ମାର ମାଚେସିତ ଆଏ । ଇଚେ ମାତା ନେଲୁପାତି ତିଂଦେଲି ମୁନାଗି ଇଇଟି ତିତିସେଏଇଟି ଜାଣ ଆନେଁ ।

ତୁକୁ ତୁମ୍ଭେ, କାର୍ମୁ ଗୋଟିଏ କଙ୍କଡା ଦେଖିଲେ । ଶନିବାର, ରବିବାର ଦିନ ମାରିକି ଖାଇଲେ । ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀ ସିମିଲି ତଙ୍ଗାରେ, ବିଦଶାରେ କଣାକରି ସେଠାରେ ପଶିରହିଲେ । କାର୍ମୁ, ରମାଡା, ଗାଜାହଡେ ବିରିବିଗାଂ ଧର୍ମୁରାଜାକୁ ତଙ୍ଗା ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ କହିଲା । ତିଆରି କରି ଧର୍ମୁରାଜା ତଙ୍ଗାକୁ କଡରେ ଲଗାଇଲେ, ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀ ରହିଥିଲେ । ସେ ଦୁହେଁ କହିଲେ ଆମେ କଣ କରିବା ସେଠାରୁ ଦେଶ ଦେଶ ବୁଲି ଦେଖିଲେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜୀବଜନ୍ତୁ ବା ମଣିଷ ଦେଖା ଯାଉନାହାନ୍ତି । ତାର ଭଉଣୀକୁ ତା ଭାଇ ପଚାରିଲା । ଭଉଣୀ ଆମେ କଣ କରିବା ମାତ୍ର ଦିଜଣ ଅଛୁ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ସୃଷ୍ଟି ତ ଅସମ୍ଭବ । ଆମର ଯେ ଏତେ ଜାଗା ଖାଲି ପଡିଛି ଏ ତଙ୍ଗର ପାହାଡ କଣ ଏହି ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବ ପରକି ।

ଏହିତାଆ କାତା କିନି ପୁଟା ତାକି ଦାରମ୍ବୁ ରାଜାୟୁ ଖେଷ୍ଟୟୁ ତା ବଇଁ ଦାମ୍ବୁଗିରି ପାଣ୍ଡି ତେୟୁ । ତା ତାଦାଆ ସୁରକୁ ଗିର ପାଣ୍ଡିତେୟୁ । ପାନ୍ତିନି ପୁଟାତାକି ନାନାଗାଂ ବଇଗାଂମୁ କାତାଆ ଅଅଜି ବୁଡି କାରତେ । ଆଜି ବୁଡି କାରଜେଲିନେ ଏଢ଼ା ନାନା ବଇଁ ଇଂଜି ପୁନ୍ବି ଆଆତୁଦେ । ପୁନ୍ବି ଆଅଁ ତୁବେ ଜାକାଲା ପୁନ୍ବି ଆଆତୁ । ତୁକୁଉଁ ତୁୟେ ପଚାରିକିତେ କୁଲି କାତ୍ରି ଇଚା ମାଂଜିଗି । ତୁୟେ ତୁକୁ ପଚାରି କିତେୟୁ ଏୟୁ ଡକା ଇଚା ମାଂଜିଗି ରିଷ୍ଟାଜାକା ଆଏ ଇନ୍ବି ଆତୁ । ମାର ଇନିସିକି ବଂଚାଆନା ନେତ କାତଲି ତାକି କୁଲି ମାଗେଂ ଦରକାରି, ଏୟୁ ଉନ୍କଲି ତାକି ଡକା ମାଂଗେ ଦରକାରି । ନିନ୍ନୁ ପୁଞ୍ଜିଂଗି ଡକା କେପେଲି, ଆଏ । ନିନ୍ନୁ ପୁଞ୍ଜିଂଗି କୁଲି କେପେଲି, ଆଏ । ଦେଶ ଦେଶ, ରାଜି ରାଜି ମାର ତ୍ରେତା ମାଂଗେ ପିଃତସେ ତେକୁ ହିଲେୁ ମାମିଣି ହିଲେରୁ ।

ସେମାନେ ଏତିକି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଧର୍ମରାଜା ତାଙ୍କର ଭଉଣୀଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ଦିଗ ପଟେ ଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କୁ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ବାଟେ ଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ପଠାଇବା ସମୟରେ ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀ ଗଲେ । ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀ ଯାଇ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ମିଶିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଆକୃତିରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଯାଇଛି । ମୁହଁରେ ବସନ୍ତିଆ ହୋଇ ଦୁହଁଙ୍କ ରୂପ ଅଲଗା ଅଲଗା ଦେଖା ଯାଉଛି । ଯାହା ଫଳରେ ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀ ଭଳି ଜଣା ପଡ଼ିଲାନାହିଁ । ତୁକୁ ତୁୟେ ପଚାରିଲେ ତୁମେ କାତ ଟାଙ୍ଗିଆ ତିଆରି କରି ପାରିବ କି । କାମ୍ବୁ ପଚାରିଲା ତୁମେ ପାଣି ହାଣ୍ଡି ତିଆରି କରି ପାରିବ କି ? ପଚାରିବାରୁ ଦୁହେଁ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତିଆରି କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲେ । ତେବେ ଆମେ କିପରି ବଞ୍ଚିବା । ଡଙ୍ଗର ହାଣିବା ପାଇଁ ଟାଙ୍ଗିଆ ଆବଶ୍ୟକ, ପାଣି ରଖିବା ପାଇଁ ମାଠିଆ ଆବଶ୍ୟକ । ଦେଶ ଦେଶ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଆମେ ବୁଲିଲୁଣି ଆମ ଛତା ଅନ୍ୟ କେହି ନାହାନ୍ତି ।

ମାର ରିଆ ମାହି ମାନା । ରିଆମାର ମାଂଜାନାଗାଂ ଲୋଲୁ ଏପାକି ଆସେତ ଆଏ । ଡକା ଆମଟି ପାନା, କୁଲି କାଟ୍ରି ଆମଟି ପାନା । ଏମତାକି ଇଂଜିସି ରିଆମାର ପାପା ଭସୁର ଜୁଟା କସିନ । ଏୟାଟିନେ ଏଞ୍ଝାସିକାଁ ମିଲାପଦା ଆତୁ ରଜଟି ତିନିଗେଟ୍ ଆଇସି ନାକି ଲୋକୁ ଆତୁ । ନାକି ଲୋକୁ ଆଇଲିନେ କୁଡା କୁଟୁୟ ବାଟିଆତୁ । କୁଡା କୁଟୁୟ ବାଟି ଆଇଲିନେ ତୁୟାଅଚେଲି ପୁନାୟୁ । ତୁୟା ଆଟିତେୟୁ । କୁଲି କେପେଲି ପୁନାୟୁ, କୁଲି କେପିତେୟୁ । ଡକା କେପେଲି ପୁନାୟୁ ଡକା କେପିତେୟୁ ଡକା କେପେଲି ପୁନାଆଁନାୟୁ ନେତକାଟି ତେୟୁ । ଇଇଁଲାଆଁ ଲୋକୁ ଜାହାରି କାମ, ଜାହାରି କିସି ଆନାଜତ କୁଏୟୁ ଆତେ, ଆନାୟୁ ତୟେୟୁ ଆତେୟୁ । ଆନାୟୁତ ଲହରେୟୁ ଆତେୟୁ ଆନାୟୁ ଗାସେୟୁ ଆତେୟୁ । ଆନାୟୁ ବାମେଞ୍ଜାତେ ଆତେୟୁ । ଆନାୟୁ ରେଲିୟୁ ଆତେୟୁ । ଆନାୟୁ ଜାଗେଲିୟୁ ଆତେୟୁ ଆନାୟୁ କାରେମେୟୁ ଆତେୟୁ । ଏୟାଟିନେ ଜାତି କୁଡା ବାଟି ଆତେରୁ ମା ଦେଶାତା ।

ଆମେ ଦୁହେଁ ଅଛୁ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଏକା ହୋଇ ବଂଶ ବିସ୍ତାର ନ କଲେ ହେବନାହିଁ ବୋଲି ଧର୍ମ କହିଲା । ହାଣ୍ଡି କେଉଁଠାରୁ ପାଇବା, ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର କେଉଁଠାରୁ ପାଇବା ସେଥିପାଇଁ ବୋଲି ଆମେ ଦୁହେଁଙ୍କ ଭିତରେ ପାପ ବୋହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଠାରୁ ସେମାନେ ଦୁହେଁ ସଂପର୍କ ରଖିଲେ । ସେଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଆସ୍ତ୍ର ଆସ୍ତ୍ର ଲୋକ ବଢ଼ିଲା ଘର ଦ୍ଵାରା ବଢ଼ିଲା । ଏମିତି ବହୁ ବହୁ ସେମାନଙ୍କର ଭିତରେ ସେ ଜାଗାରୁ ଅନ୍ୟ ଜାଗାକୁ ଯାଇ କୁଡ଼ିଆ କରି ବିଭିନ୍ନ ଆଡକୁ ବାଣ୍ଟିହେଲେ । ତା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ତାଲା ବୁଣିଲାଣି କିଏ ତ ଟାଙ୍ଗିଆ ତିଆରି କଲା, କିଏତ ହାଣ୍ଡି ଗଢ଼ିଲା, କିଏ ତ ଚୁଲି କାଟିଲା, କିଏ ତ ଡଙ୍ଗର ହାଣି ରହିଲା । ସେହି ଭଳି ଲୋକମାନେ ଯାହାର ବୃତ୍ତିରେ ଲାଗି କିଏ ଆଦିବାସୀ, କିଏ ହରିଜନ, କିଏ ମୂଲିଆ, କିଏ ଘାସି, କିଏ କରଣ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଭଣ୍ଡାରି, ତେଲି, ଧୋବା, ଏମିତି ଏହିପରି ବିଭିନ୍ନ ଜାତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ।

ସୀତା ପେନ୍ଥୁ (ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ)

ର ଆୟା କାମାକିତେ କହତାମାଣ୍ଡେ, କାମାକିତେ, ଆବାଡେଗେ କାମାକିତେ, କି ଆନାଗା° ଏରି ହାବାରିଲାଇ କାୟାପାରିମା ଇଚେ । ଏଦି ଲାହି ହତାରି ପୁୟୁ ଆ ମାନୋ ଏଦାଆ ଆୟା ଇଚେ ହାବାରି କାୟିସେ ତଇମାଁ ହୁରୁନାରି ହୁରୁଇଁ ମା ମାକିମାଁ, ମାଣ୍ଡୁ କଇ ମାଁ, ଲାହି କିଇମାଁ କହ୍‌ପେ କିଇଁ ମାଁ ଇଞ୍ଜି ଇଚେଗେ । ଏୟାଟିନେ ଲାହିପେନ୍ଥୁ ଇଚେଗେ ନାନୁଁ ଇୟିନାରାଆ ମାକିଆଁଇଁ ଏୟିନାରଥଁ ଲାହି ଆଁଇଁ ଇୟିନାରାଆଁ କହ୍‌ପେ ଆଇଁ ଇଚେକା ମାତା ଦର ଦର ମାୟାଇଁଜି ମା°ଜା°ନେ ନାଗେ° । ଏସିଇ ଇଞ୍ଜି ମା°ଜା°ନେ ନୁଁ ସୀତା ପେନ୍ଥୁଁ ତାନୁ । ନର ଗାଡାତା ନାନୁଁ ମାଜେ°ଲି ମୁଁଏନ୍ତୁଁ ଇଜିଁ ଇଚେଗେ । ଆରେଏଁ ଗୁଆ ତୁଃତେ ।

ଜଣେ ମା ଚାଷ କଲା, କୁଏରି ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କଲା, ବାପା ସହିତ ଚାଷ କଲା । ଚାଷ କରି ସେ ଫସଲ ବେଶି ଅମଳ ହେଉ ବୋଇଲା । ସେହି ଫସଲ କଲାଟା ବହୁତ ଫୁଲ ହୋଇଛି । ସେଠାକୁ ମାଁ କହିଲା, ଶିଶୁ ପାଚିଲେ ଖାଇଥାନ୍ତି, ପୋଡେଇବାଟାକୁ ପୋଡେଇ ଥାନ୍ତି, ରାନ୍ଧିବାଟା ରାନ୍ଧିଥାନ୍ତି, ଭାତ ପେଜ କରି ଖାଇଥାନ୍ତି ବୋଲି କହିଲା । ସେଠାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ କହିଲା ମୁଁ କେଉଁଟା ପୋଡେଇ ହେବି, କେଉଁଟା ରାନ୍ଧି ଦେବି, କେଉଁଟା ପେଜ ଓ ଭାତ ହେବି, ଏତେ ଦରିଦ୍ର ଲୋକ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ । ପ୍ରଜାଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ରହି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆଉ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ପଲେଇଲେ ।

ଏୟାଚିନେଁ ଏଦି ସୀତା ପେନ୍ନୁଁ ଲାହି ଦଲୁ ପୁୟୁ ଆତେ ପନ ଆଆତେ ତା ମାମାରୁ ଗାଡାତା ହାଜା ତୁଷତେ । ତା ମାମାଁ ଆଗିଂତେୟୁ ବିମାଁ ରାଜା ଆଗିଂତେୟୁ । ବାଣିଜିଂ ବାଣିଜିଂ ଇଚେୟୁ । ହାଲ୍‌ଆଁ ବାଣିଜିଂ ଇଚେୟୁ । ନାନୁଁ ମାଇ । ନିଗେଂ ନରପୁରୁ ନରଗାଡା ତାଆଁ ନାନୁଁ ସାତାସିଗିଂ ସତଲେଞ୍ଜା ଖେଞ୍ଜା ହିୟାଲ୍ । ଏୟାଚିନେ ନରପୁରୁ ନରଗାଡା ନିନୁ ସୀତା ପେନ୍ନୁ । ନିଗେଂ ହାତି ଡାକାଇ ଏୟାଜାକାଲା ଏରି ଝାଏ । କଡୁ ଡାକାଇ ଇଚି ଜାକାଲା ଝାଏ ସୀତା ପେନ୍ନୁ । ଅଡା ଡାକାଇ ଇଚି ଜାକାଲା ଝାଏ ସୀତା ପେନ୍ନୁ । ଆନା ମାନି ହିୟାହି ନାଗେଂ ।

ସେଠାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ଛାଡି ଚାଲିଗଲା ପରେ ଫସଲରେ ଫୁଲ ହେଲା, ମଞ୍ଜି ହେଲା ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ମାମୁଁ ଗାଁକୁ ଗଲା । ଗାଁ ପାଖରେ ତାଙ୍କ ମାମୁଁ ଭାଣିଜି ରୁହ ରୁହ କହି ଅଟକାଇଲେ । ବିମାରାଜା ଅଟକେଇ ଜାଣିକି ପାରିବି ବୋଲି କହିଲା । ଯାଅ ନାହିଁ ବୁଝିବି ବୋଲି କହିଲା । ମୁଁ ଅଛି, ତୋତେ ପ୍ରଜା ରାଜ୍ୟରେ ମୁଁ ସାତ ଶିଙ୍ଘା ଷୋହଳ ଲାଞ୍ଜି (କୁକୁଡା) ମାଗିଦେବି । ସେଠାରୁ ପ୍ରଜା ରାଜ୍ୟରେ ରୁ ଆସି ରହିଯା ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀକୁ କହିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କହିଲେ, କି ଭୋଗରାଗ ମୋତେ ଦେବ ।

ନିଗେଂ ନାନୁ ହିୟାଇ ନର ଗାଡାତା ସାତା ଶିଙ୍ଗି ସତଲୋ ହିୟାଇ ଝାମ୍ପୁ । ନିନ୍ନୁ ସଲମିଆତି
 ଭର ମିଆତି । ନିଗେଂ ଏତାଗଣି ମାନେ, ପୟାଗଣିମାନେ, ସୁରୁସୁତାମାନେ,
 ପାଚୁନୁଲୁମାନେ । ସୀତା ପେନୁ ଝାତେ । ଏତାଗଣି, ପୟାଗଣି ଗିରିତା ହାଜାନାଗାଂ ର
 ପେଜେଣି ବାଇଆ ନାଗାଂ ସୀତା ପେନୁ ମଟ ଜୁତାନାଗାଂ ଏଜଅ ତାନେ କୟୁ
 ଏତାନାଗାଂ । ଏଦାଣିକି ସୀତା ପେନୁ ଦାରୁ କିଆନାଗାଂ କୟୁ ଡାକି ଆଇମାନେ । ଏ ନୀତି
 ଆହାଜାନାଗାଂ ଡଙ୍ଗରିଆ କୟ ଲୋକୁ ସୀତା ପେନୁ କୟୁ ଡାକି ମାନାୟୁ ।

ତୋତେ ମୁଁ ପ୍ରଜାରାଜ୍ୟରେ ସାତ ଶିଂଘ ଷୋହଳ ଲା (କୁକୁଡ଼ା) ବଳି ଦେବି । ତୋ ପାଇଁ ଭୋଗ ରାଗ, ଅସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ର
 ଅଛି ବୋଲି କହିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ଆସିଲା । ଧରିବା ଜିନିଷ ସବୁ ଧରି ବାଟକୁ ଯାଇ ଜଣେ ବେକୁଣି (ଗୁଣିଆ)
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଓ କୁକୁଡ଼ା କାଖେଇ ଘରକୁ ଆଣିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ ନାମରେ କୁକୁଡ଼ା
 ପୂଜା କରାଯାଉଛି । ସେହି ନୀତି ଧରି ଡଙ୍ଗରିଆ କୟ ସମାଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କୁ କୁକୁଡ଼ା ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି ।

ମ୍ଠାଲୁ (ଠେକୁଆ)

ର ଦେଶତା ମ୍ଠାଲୁ ମାତେ । ର ଦେଶତା କୁନି ମାତେ । ର ଦେଶତା ଭାଲୁ ମାତେ । ମାନି ବେଲାତାକି ମ୍ଠାଲୁହାତେ । ର ଚିଟି ଗିରତା ବେଟା ଆତେ । ଏ ଚିଟି ପେରଜାନାଗା ଅତେ । ଅଆ ନାଗାଂ ଝେଝକା ହାତେ । କୁନି ର ରାଜା ଝେଝକା ମାଂଜାନେୟୁ ନାଗେଂ ନି କୁକାଗେ ନେକୁ ତିନାଗେ । ନା କୁକା ଝିଏ ତିନାଗେ । ଏୟାଟିନେ କୁନି ଇଂଜି ମାତେ । ଏନିସି ଆନାତାକି ତିନାରି ଆଏ କୁନି ରାଜା ଅର୍ଡର କିଆମାନେୟୁ । ଆନା ଇଂଜି କୁନି ଇଂଜିମାନେ ଆନାତାକି ଅର୍ଡର କିଆ ମାନେୟୁ । ଆଏ ଦେକୁନି ଝେଜା ମାଂଜାନେୟୁତ ନାଗେଂ । ବେଗି କୁନି କୁକା ତିଗାଂ ହାଲମୁ ଇଂଜି ରାଜା ଝେଝକା ମାଂଜାନେୟୁ । ଏରେକି ନାନୁ ଚିଟି ତାପି ମାଲ୍ । ଏୟମୁଁ ନି କୁକା ତିନା । ଇନି ପୁଟା ତାକି କୁନି କୁକା ମ୍ଠାଲୁ ତିତେ । ଆନା ମ୍ଠାଲୁ ଏଚେଜେ କାସକା ତୁଃତେ । ଆନା ମ୍ଠାଲୁ ଏଚେକା କାମକାଦି ମ୍ଠାଲୁ କୁକା ନଲ୍ ମାନୁ । ଏଚେଦେଏ କାସକାଦି । ହାତା କୁନି କାତାରଂ କିଆଁ । ନଲ୍ ମାନୁ ମ୍ଠାଲୁ । ଆନା ଇନା ଆତେ ସେ ଇନି ସାଇଂ ନଇଂ ମାଂଜାନୁ ।

ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆଟିଏ ଥିଲା, ଗୋଟିଏ ବାଘ ଥିଲା ଓ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ଥିଲା । ରହୁଥିବା ସମୟରେ ଠେକୁଆ ଗଲା ସେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ବାଟରେ ପଡ଼ିଥିଲା ତାହାକୁ ଠେକୁଆ ପାଇଲା । ଚିଠିକୁ ନେଇ ବାଘକୁ କହିବାକୁ ଗଲା । ବଣ ରାଜା କହିଛନ୍ତି ମୋତେ ଆଜି ତୁମର କାନ ଖାଇବାକୁ । ସେ ଠାରୁ ବାଘ କହିଲା କେମିତି ଠକି ଖାଇବି ବୋଲି ଠେକୁଆ କହିଲା । ବାଘ କହିଲା ରାଜାତ ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଚିଠି ଆଣିଛି । ଦେଖ ତୁମର କାନ ଖାଇବି ବୋଲି କହିବା ସମୟରେ ବାଘର କାନକୁ ଠେକୁଆ ଖାଇଲା । ସେଠାରୁ ଆନାଁ ଆନାଁ ଠେକୁଆ ବୋଲି ବାଘ ରଡ଼ି ଛାଡ଼ୁଛି । କଣ କେତେ ଯେ କାନ୍ଦୁଛି ବୋଲି ଠେକୁଆ କହୁଛି । ସେଠାକୁ କାନ ବିଶୁଛି ବୋଲି ବାଘ କହୁଛି । କେତେ ଯେ ମୋ କାନ କାମୁଡ଼ିବ । ବାଘ କହୁଛି ବ୍ୟଥା ହେଉଚି ଠେକୁଆ ।

ଏୟାଟିନେ ମ୍ଫାଲୁ ଇଂଜିମାନେ ଆହା ନିନୁଆନା ଇଚେସେ ଇନିସାନେ । ପୁକ ଇଂଜି ମାନମ୍ଫୁ । ନାନୁ ତିଜିଂମାଈ । ଷ୍ଟୁକ୍ ମାନମ୍ଫୁ ନାନୁ ଷ୍ଟେଃପି ମାଂଜାଇ । ଆନା ଇନାଆ । କ୍ରିକା ନଇ ମାନୁ ଇଂଜି ମାଂଜି ଆନାତାକି । ନାଗେଂତ ରାଜା ଚିଟି ପାଣ୍ଡା ମାଜାନେୟୁ ଏରେକି କ୍ରିକା ତିଜିଂ ମାଂଜାଇ । ଓଏ ନିଓ୍ଵା କ୍ରିକା ତିନା । କ୍ଳୁନି ଇଂଜିମାନେ ଇନିସିକି ତିଇ । ଇଓ୍ଵା ଦାଃଜି ଦାଃଜି ହାଜି ମାନୁ । ଏୟାଣେଁ ଭାଲୁ ତାଣାଆ ହାଜିମାନେ । ଭାଲୁଇଁ ପଚାରି କି ମାନେ । ବାଲୁ ତାମ୍ଫୁ କ୍ରିକା ତିନା । ଆହା ମ୍ଫାଲୁ ଆନାତାକି ନା କ୍ରିକା ତିଜିଂ । ମ୍ଫାଲୁ ଇଂଜିମାନେ । ଆଏ ଭାଲୁ ରାଜା ରଚିଟି ପାଣ୍ଡା ମାଂଜା ନେୟୁ । ଆନାରି ମ୍ଫାଲୁ ପଚାରି କି ମାଂଜାଦି । ମ୍ଫାଲୁ ଇଂଜି ମାନେ ର ଦେଶାତା ର ରାଜା ଚିଟି ହିୟା ମାଂଜା ନେୟୁ । ଏୟାଟିନେ ଚିଟି ନାନୁ ତାଚା ମାଈ । ଇଜା ଆ ଏନିସି କିନା ରାଜା ଷ୍ଟେଃଜା ମାନେଦିଂନେ ନାଗେଁ ଭାଲୁ କ୍ରିକା ତିଗାମ୍ଫୁ ।

ସେଥିପାଇଁ ଠେକୁଆ କହୁଚି ବ୍ୟଥା ହେଉଛି ବୋଲି କହ ନାଁ, ଅର୍ତ୍ତର ସେମିତି ଅଛି । ଭିଷଣ ବ୍ୟଥା ହେଉଛି ଠେକୁଆ । ସେଠାରୁ ଠେକୁଆ କହିଲା ଆହା ତୁ ବ୍ୟଥା ହେଉଛି ବୋଲି କହିଲେ ହେବ କି ? ତୁମ୍ଫୁ ତୁମ୍ଫୁ ହୋଇ ରହିଯା । ମୁଁ ଖାଉଛି । ମୋତେ ତ ରାଜା ଚିଠି ପଠେଇଛନ୍ତି । ସେଥିଯୋଗୁଁ ମୁଁ ତୋ କାନ ଖାଉଛି । କାଲିକି ମୋର କାନ ଖାଇବା । ବାଘ କହୁଛି, କେମିତି କରି ଖାଇବି । ଦୁହେଁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଯାଉଛନ୍ତି । ସେଠାରୁ ଭାଲୁକୁ ଭେଟିଲେ । ଭାଲୁ ଯାଉଛି ପଚାରି ପଚାରି । ଭାଲୁ ଆଣେ ତ କାନ ଖାଇବା, ଆହା ! ଠେକୁଆ କହୁଛି ରଜା ଚିଠି ଦେଇଛନ୍ତି । କଣ ଠେକୁଆ ପଚାରୁଛୁ । ଠେକୁଆ କହିଲା ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଅଛି । ଦେଶର ରାଜା ଚିଠି ପଠାଇଛନ୍ତି । ସେହି ଠାରୁ ଭାଲୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଭାଲୁ ଏଥର ମୋର କାନ ଖାଅ ।

ଭାଲୁ ଇଞ୍ଜିମାନେ ହାଃଆଁ ମ୍ଫାଲୁ ନିନ୍ନୁ ଏୟେରି ହୁକୁମଟି ଓଫାଞ୍ଜି । ଆଏ ଦେଭାଲୁ ନାନୁ ଓଫାମାଙ୍ଗ ରାଜା ଚିଟି ହିୟା ମାଞ୍ଜାନେୟୁ । ଇଞ୍ଜିମାନେ ମ୍ଫାଲୁ । ଏୟାଟିନେ ଭାଲୁ ଆକାଶାକା ଆଇମାନେ ବାଲୁ । ତିନିମୁ କ୍ଫିକା ନିଏଟି ତିନିମୁଁ । ଏୟାଟିନେ ତିନିମୁଁ କ୍ଫିକା । ଭାଲୁ ଇଞ୍ଜିନେ । ଆନା ମ୍ଫାଲୁ, ଆନା ମ୍ଫାଲୁ । ହାତା ଭାଲୁ ଆନା ତାକି ଡି ମାଞ୍ଜି ନାଓ୍ଵାତ ଓ୍ଵିଏ ତିଞ୍ଜି । ଏୟାଟିନେ କ୍ଫାନି ହାଜିମାନେ ଇ ଗିରିଟି ହାଜିମାନତେ ଆଦେ । ଆନାରାଆଁଏଟି ମ୍ଫାଲୁ ହେଟେ । ଏୟଥ ହାଜିମାନେ ଆଦେରିନ୍ତା କ୍ଫାନି ଭାଲୁ ହାଜି ମାରୁଃ ମ୍ଫାଲୁ ଦାହାଜେଲି । ହାନି ପୁଟାତାକି ଗିରିତା ଗୌଡିଆ ମାଚେୟୁ । ଭାଲୁ ଏୟଥ ହାଜି ମାଙ୍ଗ, ମ୍ଫାଲୁଙ୍ଗ ଦାହାଦେଲି ହାଜି ମାନାମୁଁ । ହାଜି ମାନାସୁ ମ୍ଫାଲୁ ଏୟି ହାଚେ । ଦାହାଜିସି ହାଜି ମାନାୟୁ ଆନାତାକି ଏୟେ ପଚାରି କିତେ କ୍ଫାନି ।

ଭାଲୁର କାନ ଖାଇବା ସମୟରେ ଭାଲୁ କହୁଛି । ଅହା ବ୍ୟଥା ହେଉଛି । ଠେକୁଆ ଭାଲୁର କାନ ଖାଇ ଦେବାରୁ ଭାଲୁ ଠେକୁଆକୁ ଖୋଜି ଯିବା ସମୟରେ ହଟା ବାଘର ସାକ୍ଷାତ ହେଲା । ସେଠାରେ ବାଘକୁ ପଚାରିଲା ସାଙ୍ଗେ ତୁମେ ଏହି ମୁର୍ଖିରେ ଠେକୁଆକୁ ଦେଖୁଲ କି । ହଁ ସାଙ୍ଗ ସେ ଏହି ପଟଦେଇ ଯାଉଥିଲା । ତା ପରେ ବାଘ ଓ ଭାଲୁ ମିଶି ଠେକୁଆକୁ ଖୋଜି ବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଯିବା ସମୟରେ ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋରୁ ଚରାଳିଥିଲେ । ଭାଲୁ କେଉଁ ଆଡକୁ ଯାଉ ଅଛ ସାଙ୍ଗ ବୋଲି ବାଘକୁ ପଚାରୁଛନ୍ତି, ପୁଣି ବାଘ ପଚାରୁଛି ଭାଲୁକୁ, ତୁମେ କେଉଁ ଆଡେ ଯାଉଛ ବନ୍ଧୁ । ଭାଲୁ କହୁଛି ମୁଁମୋର ଶତ୍ରୁ ଠେକୁଆକୁ ଖୋଜିବାକୁ ।

ଗୌଡ଼ିଆ, କ୍ଳାନି, ଭାଲୁ ପଚାରି କିତୁ ଏମିଇଁ ହାଜି ମାଂଜି । ଲାହି ତିଚିଶେ ରାହା, ଭଗାଂ
ତିଚେଶେ ରାହା । ବାସ୍ ଥାନାତାକି ତିଂଜାଦେରୁ ହାଜୁଂ ରଥତେରୁ କାଲୁ ତାକା ହଜୁଂ ।
ଇଚିଶେ ନାଗେ ତିଂଜାୟୁ । ଏୟାଚିନେ ନାଗେଂ ପାୟାନଗାଂ ତିଜାଂୟୁ । ଏୟାଚିନେ କ୍ଳାନି
ହାଜିମାନେ କାଲୁ ବେଟା । ଭାଲୁକି ବିଚା କୁଲିଗାଂ ଝାଚିକିଆ ଗୁଜମାନେ । ଭଜା
ମାନମୁଆଦେକ୍ଳାନି ଝେଝି ମାନେ ଭାଲୁ ଝେଝିମାନେ ହୁଁ ଆଦେଉଝଇଁ । ଏୟାଚିନେ ଭାଲୁ
ମାଲୁ ଆନାକିମାନେ ତୁୟା ମୁଚାମା । ଭାଲୁ, କ୍ଳାନି । ମାଁ କ୍ଳିକା ଆଦେତିଞ୍ଜାମାନେ ।
ଇଦାଣିକି ହାଦି କିନା । ଏୟାଚିନେ ଭାଲୁ କ୍ଳାନି ହାଜିମାନୁ । ପଚାରି କିନ ଗୌଡ଼ିଆଇ
ଏନିସି କିତିସେ ଇଦାଣିଇ ପାନୟୁ ମାୟୁ । ଆୟା ନିଗେଂ ଆନାଇ ବେଷାଇ । ମିୟୁ ଇଦାଣି
ଇନିସକିତେଶେ ଆହାଦେଲି ମାଷ୍ଟେରୁ । ରୋ ନେତ ମାନେ ହାଜୁଂ ଚୁଣୁଗା ହାଜୁଂ ।
ଇଚିଶେ ଆହାଜେଲି ପାଷ୍ଟେରୁ । ଏୟାଚିନେ ହାଜିମାନୁ କ୍ଳାନି, ଭାଲୁ ନେତ ଚୁଣୁୟି ମାନୁ ।
ଆନାଆଁ ମାଚିନାବୁ ।

ଗାଈ ଚରାଳି ବାଘ ଏବଂ ଭାଲୁ ତିନି ଜଣ ମିଶି ଠେକୁଆକୁ ଖୋଜି ବାହାରିଲେ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାଘ
ଭାଲୁ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଗାଈ ଚରାଳି ପଚାରିଲେ । ଗାଈ ଚରାଳି ପଚାରିବା ସମୟରେ, ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲେ
ଭାଇ ତୁମର ବୁଦ୍ଧି ବେଶି ବିଚାର କର । ବାଘ, ଭାଲୁ ଓ ଗାଈ ଚରାଳି ତା ମାଁ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ସବୁକଥା କହିଲେ ।
ମାଁ କହିଲେ ତୁମେ ଏହିଟାକୁ କେମିତି ଧରିପାରିବ । ମା କହିଲା ତୁମେ ଗୋଟିଏ ଡଙ୍ଗରକୁ ଯାଇ ଡଙ୍ଗର ହାଣ ତାହା
ହେଲେ ତୁମେ ଠେକୁଆକୁ ଧରି ପାରିବ । ସେଠାରୁ ବାଘ ଭାଲୁ ଡଙ୍ଗର ହାଣିବା ଗଲେ । ଡଙ୍ଗର ହାଣସରି ଗଲା
ପରେ ବୁଣିବା ସମୟ ଆସିଲା କଣ ବୁଣିବୁ ବିହନ ବୋଲି ଗୌଡ଼ିଆକୁ ପଚାରିଲେ ।

ଆଏ କୁଞ୍ଜି ବେରେଙ୍ଗା ମାଟାୟୁ ଇଚିଶେ ଆହାଦେଲି ପାଷ୍ଟେରୁ । ଏୟାଟିନେ ହାଜିମାନୁ ଭାଲୁ, କୁଞ୍ଜି, ବିଚାରି କି ମାନୁ ଗିରିତା । ଜାମୁଆଦେମାଟିନା । ଏୟାଟିନେ ବିରିଇଗାଂ ମାଟିମାନୁ । ମ୍ଫାଲୁ ହାଜିମାନେ ବିରିଗାଂ ମାଟାନାଗାଂ ଖୁଃପି ମାନୁ । ମ୍ଫାଲୁ ହାଜିମାନେ କୁହୁଡା ଆକା ଗୁଡୁଗୁକିଆ । ଏୟାଟିନେ ପାଏରି ମାଟାଗାଂ, ପାଲା ପାଷ୍ଟେକିଆ ପଚାରିକିମାନେ । ଇଞ୍ଫାୟୁ ଆବ୍ଦିକି ମାଂଜାନେୟୁ । ଆବ୍ଦି ମାଂଜାନେୟୁ ଆନାତାକି । ଜାମୁ ଆଦେପଚାରି କିକାନା ହେନି ବେଲାତାକି ମ୍ଫାଲୁ ତୁୟା ମୁଟା ଇଟାମାନୁ । ଏୟାଟିନେ ଇଂଜିମାନୁ ମ୍ଫାଲୁ ପଚାରିକିନା । ଏୟାଟିନେ ମ୍ଫାଲୁ ଇଂଜିମାନେ ଆନାତାକି ନାଗେଂ ତିଜାଦେରୁ ବାଏଁ ତିଂଜାଆୟୁ ।

ଗୌଡିଆ କହିଲେ ତୁମ ଡଙ୍ଗରରେ ବିରି, କୋଳଥ ବୁଣିବାକୁ କହିଲା ସେମାନେ ବିରି କୋଳଥ ବୁଣିଲେ ବହୁତ ପରିମାଣରେ ବିରି କୋଳଥ ହେଲା । ଗୋଟିଏ ଦିନ ଠେକୁଆ ସେହି ଡଙ୍ଗର ଉପରେ ବିରି କୋଳଥ ଖାଇବାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାଯାଏ । କୁମୁଡା ଗଛର ପତ୍ରକୁ ଛତା କରି ସିଆଲି ଛାଲିକୁ ଯୋଡା କରି ମରମର ଶବ୍ଦକରି ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ଯାଉଥିଲା । ସେ ପାଖକୁ ଭାଲୁ ଓ ବାଘ ପଚାରିବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି ସେ ଲୋକ କିଏ । ପ୍ରତିଦିନ ଆସି ଆମକୁ ଡରଉଛନ୍ତି । ଚାଲ ସାଙ୍ଗ ପଚାରିବା । ସେମିତି କରିବା ସମୟରେ ଠେକୁଆକୁ ଦେଖୁ ଧିରେ ଗୋଡକୁ ଧରି ତାଲା ଭିତରେ ପୁରେଇ ଦେଲେ । ସେଠାରୁ ଠେକୁଆ କହିଲା କଣ ପାଇଁ ମୋତେ ହତ୍ୟା କରିବ । ବିନା ଦୋଷରେ ମୋତେ ମାର ନାହିଁ ।

ହାକୁ କାଲୁ ଚାହୁଁ । ଆରେ ନାଗେ ତିଂଜାହୁଁ । ଏୟାଟିନେ କୁନି ହାଜିମାନେ କାଲୁ ବେଟା । ଭାଲୁ କାପିମାନେ । ଏୟାଟିନେ ମୁଲୁ ଇଂଜିମାନେ କୁନି କାଲୁ ବେଟା ହାଜିମାନେ ଏ ଭାଲୁ, ଏୟେ ବାଜାଗଂ ପୁଞ୍ଜାଲେଏ । ଏୟାଟିନେ ଭାଲୁ ଅଇ ମାନେ ନାଗେ ଭାଲୁ । ବାଲିଇ ପ୍ରେତିଶି କାନକାତା ଡାଞ୍ଜାତୁଃତେ । ନେତେ ନେଶି ମୁଲୁ । ବାଜାଗଂ ଏତେକା ପୁଞ୍ଜା ମାଂଜି । ଆଃ ଇଞ୍ଚି ଗସିଗାଂ ଆଏଁ ଆରଗା ବାଇମାନେରୁ । ଏରିକି ନାନୁଁ ହାଜି ମାଇ ବାଲିଇ ଗ୍ରେପାନାଗାଂ ଭାଲୁ କାନକାତା ଡାଞ୍ଜା ତୁଜା ମୁଲୁ । ଦେଗଂଡିତେ ।

ଯାଆ ମଦଆଣ ତା ପରେ ମୋତେ ମାର । ସେଠାରୁ ବାଘ ଗଲା ମଦପାଇଁ, ଭାଲୁ ଜଗିଛି । ସେହି ସମୟରେ ଠେକୁଆ କହୁଛି । ବାଘ ମଦପାଇଁ ଯାଇଛି, ଏ ଭାଲୁ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଭାଲୁ ଜାଣି ନାହିଁ ତା । ଭାଲୁ ନେଉଛି ମୋତେ ବାଲିଥିବା ପଡିଆରେ । ସେଠାରେ ଭାଲୁକୁ ଠେକୁଆ କହୁଛି ତୁମେ ବାଜା ବଜାଇ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ମୋତେ ଅନେଇବ । ମୁଁ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ନାଚ ଦେଖାଇବି । ଭାଲୁ ବାଜା ବଜାଇ ନାଚ ଦେଖୁଥିଲା । ଭାଲୁ ବାଜାରେ ମାଡିବାରୁ ଠେକୁଆ ଚାଲାଇ କରି ତା ଆଖିକୁ ବାଲି ପକାଇଲା ।

ଏୟାଟିନେ କୁନି ଓଢ଼ା ମାତେ କାଲୁ ତାଟିଶି । ଆଦେମ୍ବାଲୁ ହେୟେ ହାତେ । ଆଦେଆନା
ଆଁ ପଚାରି କିଅଅଧି ବାଜାଗଂ କି ମାଚାକି ହେ କଲି ହିଜା ମାତେଏ । ଏଦି ଆଦେବାଲିଇ
ତିବାତା ଆରପନାଗାଂ ଅଆତେ । ଏରେକି ବେତାମ ମାତେଏଁ ବାଲିଇ ରେନାଗାଂ
କାନାକାତା ଡାଞ୍ଜାନାଗା ଗୁଆ ତୁଃତେ । ଏୟାଟିନେ ନାନୁ ବୁଢ଼ି ପୁନାଁତେଏ । ଏୟାଟିନେ
କୁନି ଇଂଜିମାନେ ଆଦେନି ବୁଢ଼ି ନିନୁ ଆନାତାକି ହାଜିମାଟି । ତା ବୁଢ଼ି ଏତେକା ନି ବୁଢ଼ି
ଏତେକା । ନିଏ ଆରେ ପାନାଆଁ ଇଦାଶିଇ ଯଦି ତା ପିଗାଂ ହେଟିଶେ ମାର ପିଃଆପା ।

ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ବାଘ ମଦନେଇ ଆସୁଛି । ଆସି ଭାଲୁକୁ ଭେଟି ପଚାରିଲା ସାଙ୍ଗ ଠେକୁଆ କୁଆଡେ ଗଲା ।
ସେଠୁଁ ଭାଲୁ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ମୋତେ ଆଉ କଣ ପଚାରିବ । ବାଜା ବଜାଉଥିବାରୁ ସେ ମୋର ଆଖିରେ ବାଲି ପକାଇ
ଦେଲା । ମୁଁ ବୁଢ଼ି ହରେଇଲି । ବାଘ ବି କହିଲା ମୁଁ ବି ବୁଢ଼ି ହରାଇଲି ହଉ, ଆଜି ଦିନ ଠାରୁ ଆମେ ସେ ଯେଉଁ
ଜାଗାରେ ଝାଡ଼ା ଫେରିଥିବ ସେହି ଜାଗା ଦେଖିଲେ ଆମେ ଛାଡ଼ିବା ନାହିଁ । ଜଗି ରହିବା ସେତେବେଳେ ମାରିବା ।
ସେମିତି କଲେ ।

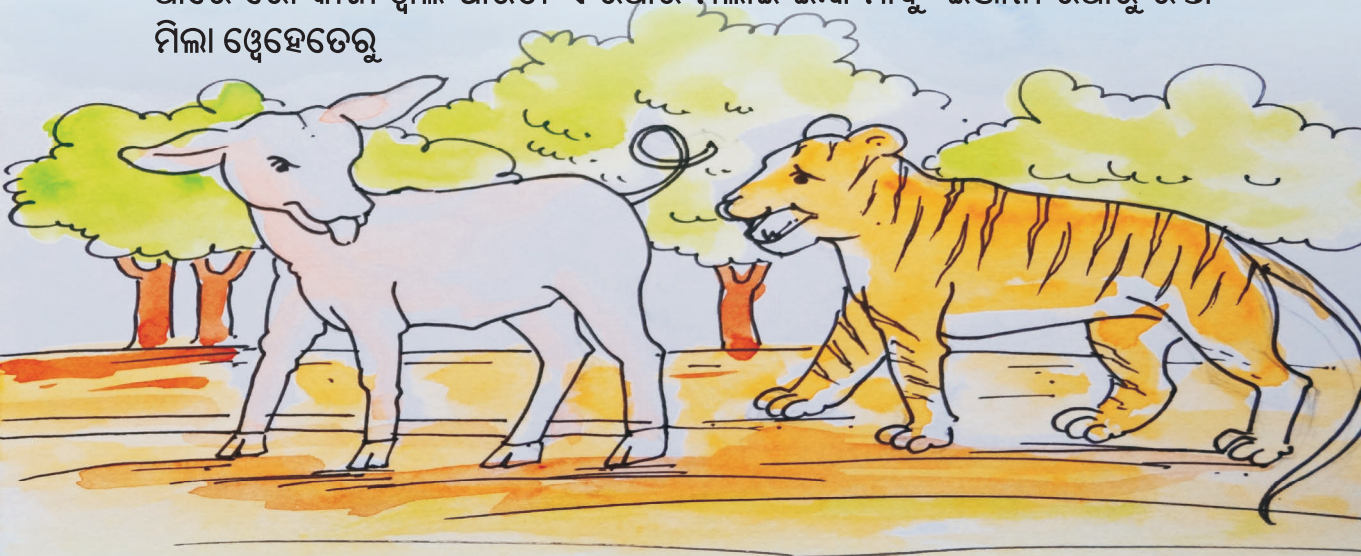
କୁନି ମିଲା, କଢ଼ି ମିଲା (ବାଘ ଛୁଆ ଓ ଗାଈ ଛୁଆ)

ରୋ ନେତତା ରୋ କୁନି ମାତେ । ଏ ବେଲାତା ଗାମା ଦିନା ଓଡ଼ାତେ । ଇସ୍ତି ଏଚାଦିନା ହାରକି ରୋ କଢ଼ି ତେରବା ତେରବା ନାଁ ଏ ନେତ ଓଡ଼ାତେ । ଏ ବେଲାତାତ ଏୟୁ ମିତା ଆଇ ହିଲେ । ତେରବା ତେରବା ନାଁ ଇଚନ୍ ଜଢ଼ି ହେଚେ । ଏୟା ହାଚେ ଆରେ ଏୟୁ ଉଚେ । ନାନୁଁ ଇୟା ମାଚିସିତ ଏୟୁ ଉନ୍ଲି ମିତା ଆନେ ଇଞ୍ଜାନା ଅଣପା ଆତେ । ଇ ପାଖା ପାଖୁ ତାଡ଼ି ଜାଡ଼ି ତିଞ୍ଜାନା ଇ ମାରାତା ତପିଇ ଇଞ୍ଜାନା ଇଚେ । ଆରେ ରୋ ଦିନା ନେତ ଗିରିଟି ହାଜା ମାତେ । ଏ ବେତାତା ଏକୁନି ସମାନ ଓଡ଼ାତେ । ନିନ୍ନୁ ଏୟଅ ଓଡ଼ାମାଜିଂ, ଏଚନ୍ତ ନିଗେଂ ହେଷ୍ଟା ହିଲାତେ । କଢ଼ି ଓଡ଼େହେତେ । ଆରେ ଆଏଦେ ନାନୁଁ ଇ ଗାମାତାକି ତେରକା ତେରବାନା ଇକାଟିନା ହଚାତୁଃତେ । ଆରେ ଏନାତାକି ମାୟୁ ରିଆରୁ ସାଙ୍ଗ ଆନାଦେ । ଆରେ ଇ କାନେ ତିଞ୍ଜାନା ଇ କାନେ ତକା ତୁଃନା ଇଞ୍ଜାନା କୁନି ଓଡ଼େହେତେ ।

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ବାଘଟିଏ ଥିଲା । ଖରାମାସ ଆସିଲା । ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଗାଈ ଚରି ଚରି ସେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଆସିଲା । ସେହି ସମୟରେ ପାଣି ମିଳୁ ନଥିଲା । ଚରି ଚରି ଗୋଟିଏ ଚୁଆ ଦେଖିଲା । ସେଠିକୁ ଗଲା ଆଉ ପାଣି ପିଇଲା । ମୁଁ ଏଠି ଥିଲେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ମିଳିବ ବୋଲି ମନେ କଲା । ସେ ପାଖରେ ତାଳ ମୂଳ ଖାଇ ଗଛରେ ଶୋଇବି ବୋଲି କହିଲା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଜଙ୍ଗଲ ପଟେ ଚରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା । ସେ ଜଙ୍ଗଲରେ ସେହି ବାଘ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତୁ କୁଆଡ଼େ ଆସିଛୁ ? କେବେତେ ତୋତେ ଦେଖୁ ନ ଥିଲି ବୋଲି ବାଘ କହିଲା । ଆଉ ସଙ୍ଗାତୁଣୀ ମୁଁ ଏହି ଖରାରେ ଚରି ଚରିକି ଏ ପାଖେ ବାହାରି ଆସିଲି । ଆଉ କାହିକି ଆମେ ଦୁହେଁ ସାଙ୍ଗ ହେବା ଆଉ ଏ ପଟେ ଖାଇ ଏ ପଟେ ଶୋଇବା ବୋଲି ବାଘ କହିଲା ।

ଝେଝଟାକେ ହାଁ ଇଞ୍ଜାନା କଢ଼ି ଝେଝହେତେ । ଇସିନେଁ ନିଗାଂ ନିଗାଂନା ତା ବେଟାତାକି ତାରି ହାଜି ମାଚେ କଢ଼ି ବେଟା ତାଡ଼ି ମୁଡ଼ିତାକି ତାରି ହାଜି ମାଚେ । ଇସିନେଂ ଏତି ଦିନା ଆତାକି କ୍ଳାନି ଏୟୁ ଉଞ୍ଜିମାଚେ ଏ ଜଡ଼ିତା କୁଏ ଆରେ କଢ଼ି ଉଞ୍ଜିମାଚେ ସାଏ । ଇସି ରଦିନା ଗାମା ଆତାକି କଢ଼ି ବାହାରା ହଠାତ୍ ହାଜାନା ଏ ଜଡ଼ିନି ଏୟୁ କଢ଼ି ଉଞ୍ଜିମାଚେ । ସମାନ କ୍ଳାନି ବାଚେ । କ୍ଳାନି ହାଜାନା ସାଏ ଉଚେ । ତାହୁଣ୍ଡିକି ଇସ୍ତି ହାବେ ଉଚି ଦିନାଲେଗେ ଆଆତେ । ଏ ଦିନା ଆହିନେ କ୍ଳାନି ହୁଣ୍ଡିକି ଗୁଡୁ ଏୟୁ ଲେଗେ ଆତେ କ୍ଳାନି ଅକଣା ଆତେ । ତାରି ଉଗାଂ ତିଚିଶେ ଏଚେକା ହେନେଁ ଇଞ୍ଜି ଅକଣା ଆତେ । ଏଚର୍ ଗ୍ ବାପ୍ରେ ହାଡ଼ିକିଇଂ ଆରେ ତିଇ । ଇସ୍ତି ରଦିନା ହାଚାକି କ୍ଳାନି ରୋ ମିଲା ଇଚିତେ । ରିଆରୁ କାତା ଆତେରୁ ନିନ୍ନୁଁ ର ମିଲା ଇଚିତି ନାନୁଁରୋ ମିଲା ଇଚିତେ । ମାୟୁତ ରିଆରୁ ସଗାଂତ ଆ ମାନୟୁ ଇଚିଶେ ଇଝାରା ଜାକାଶୁ ସଗାଂତ ଆପାରୁ ଇଞ୍ଜାନା କାତା ଆତେରୁ । ଆରେ ରୋ କାଜା ଝୁଲି ପାଉତା ଏ ରିଆରି ମିଲାଇ ଇୟା ମାଦୁଂ ଇଞ୍ଜାନା ରିଆରୁ ରିଷ୍ଟା ମିଲା ଝେଝହେତେରୁ

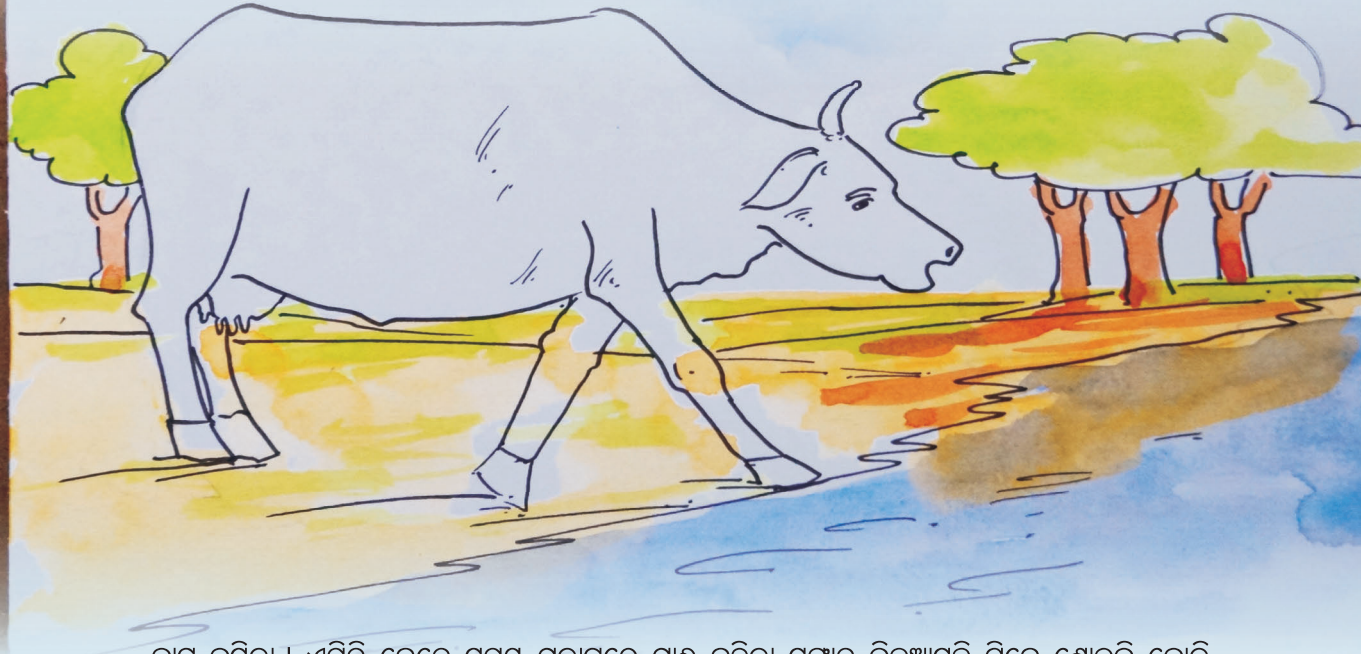
କହିବାରୁ ହୁଁ ବୋଲି ଗାଈ କହିଲା । ଏମିତି ଉଠି ଉଠି ତା କାମକୁ ସେ ଯାଉଥିଲା, ଗାଈ ତାଳମୁଲ ପାଇଁ ସେ ଯାଉଥିଲା । ଏମିତି କେତେ ଦିନ ହେବାରୁ ବାଘ ସେହି ନାଳ ଉପରପଟେ ପାଣି ପିଉଥିଲା, ଗାଈ ତଳପଟେ ପାଣି ପିଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଦିନ ଖରା ହେବାରୁ ଗାଈ ନାଳର ଉପର ପଟେ ପାଣି ପିଉଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ବାଘ ପହଞ୍ଚିଲା । ବାଘ ଯାଇ ତଳପଟେ ପାଣି ପିଇଲା । ତା ପାଟିକୁ ଏମିତି ସବୁବେଳେ ପିଇଲା ଭଳି ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେହି ଦିନ ବାଘ ପାଟିକୁ ଗୁଡ଼ରସ ପିଇଲା ଭଳି ଲାଗିଲା । ବାଘ ମନେ କଲା ତା ମାଂସ ଖାଇଲେ କେତେ ମଜା ଲାଗିବ ବୋଲି ଭାବିଲା । କେବେ ହେଲେ ଓଗାଳିବି ଆଉ ଖାଇବି । ଏମିତି କିଛି ଦିନ ଗଲା ପରେ ବାଘ ଛୁଆ ଜନ୍ମ ହେଲା । ତା ପରଦିନ ଗାଈ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବାଛୁରି ଜନ୍ମକଲା । ଉଭୟ କଥାହେଲେ ତୋର ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ହେଲା ମୋର ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ହେଲା । ଆମେ ଦୁହେଁତ ସଗାଂତ ହୋଇଛୁ ବୋଲିଲେ ଏହିମାନେ ମଧ୍ୟ ସଂଗାତ ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଥର ଗୁମ୍ଫାରେ ଏ ଦୁଇଟି ଛୁଆକୁ ଏଠି ରୁହ ବୋଲି କହିଲେ ।

ମାମବୁ ଆରେ ହାବି ମାନାୟୁ ମିୟୁ ରି ତାଇ ବାଇ ଇୟାନେ ମାଂଜୁ । ମାୟୁ ଜାତା ଜୁଡ଼ି ହାଜାନା ଚରା ବୁଲା କିଆନା ବାନାୟୁ । ଇଚାକି ମିଲାଗାଂ ହାଁ ଇଚୁ । ଇଷ୍ଟି ଏତି ଦିନା ଏୟୁ ଉନ୍ବି କାତା କ୍ଳାନି ଗର୍ବତା ପତା ଆତେ । ନିଜୁଂ ସଇ ଦିପାନେ ହାନା । ଦିପା ହାତିଶିନେ ପଟାତା ତିନିବଲ ମେଡାନେଁ । ହାବରେ ହାବରେ ବେଗି ତିଜାନା ଖୁତୁନା । ମିଲା ପଦା ଇନିସିକିନେରୁ ଇଜାନା କଡ଼ି ଝେତେ । ଝେହେତାକି ନି ମିଲାଇ ନିନୁଁର ଝାଲିତା ଦୁଦୁ ଇଟା ତୁଝମୁଁ ନାନୁ ଜାକାଲାଇ ଝାଲିତା ଦୁଦୁ ଇଟି ମାଇଂ ଇଜା କ୍ଳାନି ଝେହେତେ । ଆବାଗାଂ ଗୁହେର୍ବି ମାଗେଂ ତିନବା ତାକି ଏନା ମିଡା ଆଇ ହିଲେ । ନେଜୁଂ ଝେତେ ଦିପାନେ ହାନାୟୁ । ମାୟୁ ବାଇନ୍ ଝେଡାତା ଇ ଦୁହୁ ଉଜାନା ମାଜୁଂ । ମାଡା ଗୁଡ଼ି ମାତ୍ରୁ ଆଆୟୁ । ମିଲାଗାଂ ରାସା ଆଆନାଁ ଝେସ୍ତେରୁ । ରିଆରୁ ହତେରୁ ନେତ ଗିରିଟି । ଇଷ୍ଟି ଏଚେ ଦିପା ହାଲବି ବେଲାଜା କ୍ଳାନି ଝେହେତେ କଡ଼ିଇଁ ସଇ ଇୟାଆଁ ତେଷ୍ଟେକା ରେୟିନାଖ୍ କିନାଁ ଇଚାକି କଡ଼ି ହାଁ ଇଚେ । ଆରେ କଡ଼ି ତତେ ।

ଯାଉଛୁ ତୁମେ ଦୁଇ ଭାଇ ଏଠି ରୁହ । ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ଚରାବୁଲା ଆସିବୁ । ସେମିତି କହିବାରୁ ଛୁଆମାନେ ହଁ ବୋଲି କହିଲେ । ଏମିତି କେତେ ଦିନ ଗଲାପରେ ପାଣି ପିଇବା କଥା ବାଘକୁ ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସମାପ୍ତ ଆଜି ଦୂରକୁ ଯିବା । ଦୂରକୁ ଗଲେ ହିଁ ପେଟକୁ ବେଶି ଖାଦ୍ୟ ମିଳିବ । ବେଶି ବେଶି ଖାଇକି ଫେରି ଆସିବା । ପିଲା ଛୁଆ କେମିତି କରିବା ବୋଲି ଗାଇ କହିଲା । କହିବାରୁ ବାଘ କହିଲା ତୋ ଛୁଆ ପାଇଁ ପଥରରେ କ୍ଷୀର ରଖିଦେ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋ ଛୁଆ ପାଇଁ ପଥରରେ କ୍ଷୀର ରଖୁ ଅଛି । ଯାଇ ପିଲାକୁ ସେ କହିଲେ । ବାପରେ ପାଖରେ ଆମକୁ ଖାଇବାକୁ କିଛି ମିଳୁ ନାହିଁ । ଆଜି ହେଲେ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଯିବୁ । ଆମେ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି କ୍ଷୀର ଖାଇକି ଥାଅ । ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହୁଅନାହିଁ । ପିଲାମାନେ ଖୁସିରେ ହିଁ କହିଲେ । ଦୁହେଁ ଜଙ୍ଗଲ ବାଟ ଦେଇ ବାହାରିଲେ । ଏମିତି କେତେ ଦୂର ଗଲାପରେ ବାଘ କହିଲା ସମାପ୍ତ ଏଠି ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ ନେବା ବୋଲି କହିବାରୁ ଗାଇ ରାଜି ହେଲା । ଗାଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

କୁଞ୍ଜି ଗଢ଼େ । ଇସ୍ତି ଏବେକ ବେଲା ହାଚାକି କଡ଼ି ଝେହେତେ ସଇ ଇଦାତାକି କାନକା ଜରଜର ଆଇମାନେ ଡେଣ୍ଡେକି ଇଦାକିଇ ଇଚାକି କୁଞ୍ଜି ହାଁ ଇଚେ । କଡ଼ି କାପାଡା ଲାୟୁକିଆନାଁ ତତାକି ରୋ ଦେତେ ପାଚାକି ଆନାଁ କଡ଼ି ହେର୍ କିତା ଗାଟିକି ଆନା କୁଞ୍ଜି କାଚା ତୁଃସ୍ତେ । ଆରେ ଏ ସାଏନି ରିଷ୍ଟା କତା କଡ଼ି ପଚାତା ଲାଜି କିଆନା କଡ଼ି ପଚା ପାଡା କିଆ ତୁଃସ୍ତେ । ଆରେ କଡ଼ି ତାଲା ତିଞ୍ଜା ତୁଃସ୍ତେ । ଆରେ କୁଞ୍ଜି ଅକଣା ଆତେ ଇ କଡ଼ି ପିଜାନା ହାଚିଶିତ ଏନାରି କାପାରେ ବାନା ତିଞ୍ଜା ତୁନେଁ ଇଚେ । ଇଞ୍ଜାନା ଏୟା ମାନୁବି ତାକି ଇଚା କିତେ । ଇୟାନେ ମାଂଜା ତୁଃଇଁ ହାୟା ହାଦି କିଆନା ମିଲାବାସାତା ହାଇଁ । ଆରେ ଏ ମିଲା ଜାକାଲା ମା ମିଲା ଲେପେ ରିଆରୁ ତିଞ୍ଜା ତୁନାକୁ ଇଞ୍ଜାନା ଅକଣା ଆତେ । ଏ ବେଲାତା ଗାମା ଜର ଜର ହାଜିମାନେ ଇ ରିଆରୁ ମିଲାଗାଂ ହେନ୍‌ମୁଁ ତାଦା ଇଚିଶେ ହେନ୍‌ମୁଁ ବୁଡା ନି ଆୟାକି ନା ଆୟାକି ନା ଆୟାକ ଖୁଇ ହିଲେ । ହାବେ ଦିନା ବେଡା ବେଗି ଖୁଇମାରୁ ।

ବାଘ ବସିଲା । ଏମିତି କେତେ ସମୟ ଗଲାପରେ ଗାଈ କହିଲା ସଙ୍ଗାତ ନିଦଆସୁଛି ଚିକେ ଶୋଇବି ବୋଲି କହିବାରୁ ବାଘ ରାଜି ହେଲା । ଗାଈ ମୁଣ୍ଡକୁ ଲମ୍ବା କରି ଶୋଇବାରୁ ଭଲ ହେଲା, ଗାଈ ବେକରେ ଜୋରରେ ବାଘ କାମୁଡ଼ିଲା । ଆଉ ତଳ ପଟ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟିକୁ ଗାଈ ପେଟରେ ଲଦିଦେଇ ଗାଈକୁ ଫାଡ଼ିଲା । ଆଉ ଗାଈର କଲିଜା ଖାଇଲା । ପୁଣି ବାଘ ଭାବିଲା, ଏ ଗାଈକୁ ଛାଡ଼ି ଗଲେ ଅନ୍ୟ ଜନ୍ତୁ ଆସି ଖାଇବ ବୋଲି ଏଠି ରହିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କଲା । ଏଠି ରହି ଯିବି, ସବୁ ସରେଇ ଛୁଆ ପାଖକୁ ଯିବି । ତା ପରେ ସେ ପିଲାକୁ, ମୋ ପିଲା ସହ ଦୁହେଁ ହୋଇ ଖାଇବୁ ବୋଲି ଭାବୁଛି । ସେହି ସମୟରେ ଟାଣ ଖରା କମି କମି ଯାଉଛି । ଏ ଦୁହେଁ ଛୁଆ କହୁଛନ୍ତି ଦେଖନା ନେଉ ଭାଇ ଦେଖ ତୋର ମାଁ କି ମୋ ମାଁ କେହି ଆସୁ ନାହାଁନ୍ତି । ସବୁ ଦିନ ଶିଳ୍ପ ଫେରୁଥିଲେ ।

ନିଜୁ ଏନାତାକି ଇଚି ବେଲା ଆତେ ଦେଢ଼ାଇ ହିଲେଗ ଯା ହାନା ଇଚିନି ଦୁଦୁ ଭଗାଁ ହାନା ଇଞ୍ଜାନା କୁନି ମିଲା ନକିତେୟୁ କଡ଼ିମିଲା ପେଣ୍ଡେସି ଆତେୟୁ । କୁନି ମିଲା ହାଚେୟୁ ଆରେ ସିଗି ଦୁଦୁ ଉଚେୟୁ । ତେଣେ ହାଚେୟୁ ଆରେ ହେଚେୟୁ ଯେ ଏ ଦୁଦୁ ଯେତରି ଆଗୁଆମାନେ । ହଠାତ୍ କଡ଼ି ମିଲା ଡିତେ ବାଁ..... ବାଁ.....ବାଁ କିଆନା ଡିତେ । ଏସି ବେଲା ତାକି ସମାନ ହଠାତ୍ କୁନି ମିଲା ଦକ୍ଷିବାତେ । ଆରେ ଏନାତେ ସାଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜାନା ବଡ଼ିମିଲା ପଚାରି କିତେ । କଡ଼ିମିଲା ଡିଆ ଡିଆନା ସାଙ୍ଗ ନାନୁଁ ଉଚି ଦୁଦୁ ନେତେରି ଆଗୁଆମାନେ ନା ଆୟା ହିଲେଦେ, ହାତେ । ନିନୁ ଇଚିସି ପୁଚି । ଆଏଦେହାବେ ଦିନାତ ନେତେରି ଆଇ ହିଲାତେ ଦୁହୁନେ ଆଇମାଚେ ନିଜୁ ନେତେରିମାନେ ବ୍ଲ ନାଆୟା ହା ମାନେ ଦେଇଞ୍ଜାନା ବାଁ.....ବାଁ.....ବାଁ...କିଆୟାନ ଡିଁ ମାନେ । ଡିଁ ମାଟି ବେଲାତା କୁନିମିଲା ଡିଆନେ ବୁଡା ଡିଆଦେବୁଡା ଇଞ୍ଜାନା ଡ୍ଵେହେତେ ।

ଆଜି କାହିଁକି ଏତେ ବେଳ ହେଲାଣି ଆସୁ ନାହାଁନ୍ତି । ଚାଲିଯିବା, ରଖିଦେଇ ଥିବା କ୍ଷୀରକୁ ଖାଇଯିବା ବୋଲି ବାଘଛୁଆ କହିଲା । ବାଘଛୁଆ ଆଗ ଗଲା, ଗାଈଛୁଆ ପଛେ ପଛେ ଗଲା । ବାଘଛୁଆ ଗଲା ଆଗରେ କ୍ଷୀର ପିଇଲା । ପଛରେ ଯାଇକି ଗାଈଛୁଆ ଦେଖିଲା ଯେ ସେହି କ୍ଷୀର ରକ୍ତ ହୋଇଛି । ଗାଈ ଛୁଆ ଭେଁ ଭେଁ ହୋଇ କାନ୍ଦିଲା । ଏମିତି ସମୟରେ ହଠାତ୍ ବାଘ ଛୁଆ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଆସିଲା । ତା ପରେ କଣ ହେଲା ସାଙ୍ଗ ବୋଲି ଗାଈ ଛୁଆକୁ ପଚାରିଲା । ଗାଈଛୁଆ ପଚାରିଲା ତୁ କେମିତି ଜାଣିଲୁ ନାହିଁ ସବୁ ଦିନତ ରକ୍ତ ହେଉନଥିଲା, କ୍ଷୀର ତ କ୍ଷୀର ହୋଇ ରହୁଥିଲା ଆଜି ରକ୍ତ ହୋଇଛି, ମୋ ମାଁ ମରିଯାଇଛି ବୋଲି କାନ୍ଦୁଛି । କାନ୍ଦୁଥିବା ସମୟରେ ବାଘଛୁଆ କହିଲା କାନ୍ଦିନା ସାନ ଭାଇ ବୋଲି କହିଲା ।

ମା ଆୟା ଖୁଡ଼ିସେ ପଚାରି କିନା ପୁନ । ଏତ ଦିପା ହାଜା ମାନେରିକି ଇସ୍ତି ବେତାତାକି କୁନି ତାୟା ଖୁଡେ । ସମାନ ଖୁଡାକି କାଜାୟା କାଜାୟା ମା ଆୟା ଖୁଇ ହିଲେକି ଇଞ୍ଜାନା କଡ଼ି ମିଲା କୁନିଇଂ ପଚାରି କିତେ । କୁନି ଖେତେଃ । ଆଏ ବୁଡ଼ା ଆଏବୁଡ଼ା ନେଜୁଂ କଡେ ନାକି ଦିପା ହାଜା ମାଚାବୁ ନାନୁ ରକେଟି ହାଚେଏ । ମିଆଁ ରକେଟି ହାଚେ । ଏସ୍ତି ବେଲାତାକି ଖୁନେଦେମି ଆୟା ମାତାଣା ମାନୁ ମୁଁ ଦେ । ଇଚାକି ହାଁ ଇଞ୍ଜାନା ବେସ୍ତେ । କଡ଼ି ମିଲାତ ହାକି ଆଅମାନେ ଇଦି କିଆ ତୁଃସ୍ତେ । ଇଦି କିନି ବେତା ତାକି କୁନିମିଲା ପଚାରି କିତେ ଆୟା ଆୟା । ମିଲା ଆୟା ଏନାତାକି ଖୁଆତେ । ନିନୁ କଡା ଏନିସି ବାପାରେ କିଆ ମାଜିଂ ନାନୁତ ପୁଚେଦେଇଞ୍ଜାନା ତାକଡା ହେଚେ । ଆରେ ତା ହସ୍ତି ହେଚେ । ନେତିରି ଲାଗାମାନେ । କୁନିମିଲାତ ଆହିତେ ଚାଣା ଆଗୁଇ ତେୟୁ ।

ମୋ ମାଁ ଆସିଲେ ପଚାରିବା, ଆମେ ଜାଣିବା । କିଛି ଦୂର ଯାଇଥିଲେ ଏ ସମୟରେ ବାଘ ଆସିଲା । ଆସିବାରୁ ବଡ଼ ମାଁ ମୋ ମାଁ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ବୋଲି ଗାଇ ଛୁଆ ବାଘକୁ ପଚାରିଲା । ବାଘ କହିଲା, ନାହିଁ ବାବୁ ନାହିଁ ବାବୁ ଆଜି ବହୁତ ଦୂରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ପଟେ ଗଲି ତୋ ମାଁ ଗୋଟିଏ ପଟେ ଗଲା । ସେମିତି କହି ତୁ ଆମ ପାଖରେ ଥା ବୋଲି କହିବାରୁ ହଁ ବୋଲି ରାଜି ହେଲା । ଗାଇ ଛୁଆକୁ ଭୋକ ହେଉଛି, ନିଦରେ ଶୋଇଲା । ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ ବାଘ ଛୁଆ ତା ମାଁକୁ ପଚାରିଲା, ମାଁ ମାଁ ସାନ ମାଁ କାହିଁକି ଆସିଲାନାହିଁ । ତୁମେ କେମିତି ହେଲେ କରିଅଛ ? ମୁଁ ତ ଜାଣିଲିନି ବୋଲି ତା ଗୋଡ଼ ଦେଖିଲା । ଆଉ ତା ପାଟି ଦେଖିଲା । ରକ୍ତ ଲାଗିଛି । ବାଘଛୁଆ ରୁଷିଲା ।

ତାୟା ଏନା ପଚାର କିଆଡେଦେ । ଇଦା କିଆ ତୁଃତେରୁ ହାବେ ଲୋକୁ । କଡ଼ି ମିଲା ତିତେ କୟ୍ କେଶେପା ବେଡାତା ବୁ....ବୁ.....ବୁ କିଆନା ତିତେ । ଏ ଇଦାକିନି ଖେଡାତା କୁନି ମିଲା ହାପାନା ହେଷ୍ଟାମାନେ । କଡ଼ିମିଲା ଆୟା ହାଦି କିଆମାନେ ଦେ । ଆରେ ବାତୁସ୍ତେଦେଇଜାନା ହାପାଣା ହେଚେ । ନିଜୁଂ ଗଡେ ମାୟା ନାନୁ ନେଁ ହାଦି କି ଇଜାନା ଅକନା ଆଡେୟ୍ । ଆରେ ଏ ଦିନା ଆୟା ନିଜୁଂ ଗଡେ ଏମ୍ଥ ହାଲଥା ଦେ । ଆରେ ନିନୁ ଇନିସି ତାକି ମାଂଜି କାଜା କାଜା ଖୁଲାକା ହେଗି ମାଂଦି ରେତା ମାଂଜି ନାଗେଂ ଏସ୍ତି ତାକରି ତଃପିକିମୁଁ । ହାଁ ନହେଲେ ବୁଡା ଏସିକିଇଁ । ଇଚେରୁ ଆରେ ରବାସାତା ହାଚେରୁ । ଇ ବାଲକା ତାକି ଏ ବାଲକା ତାକି ଦବୁ ଦକ୍ତି ବାମୁଁ ଇଜାନା କୁନିତାୟା ଦେଃଡେ । ବେଃଡାକି ହାଁ ଇଜାନା ଖୁଲକାଟିନେ କୁନି ମିଲା ତରଗିତେ । ପୁଞ୍ଜା ପୁଞ୍ଜାନାନ୍ନେଁ ତରଗିତେ । ନିନୁଂ ପୁଞ୍ଜି ହିକୁ ଇଜାନା କୁନିତାୟା ବେଃଡେ । ଯେ ନଲେ ଆୟା ନାଗେଂ ଇନିସି ଦବୁ ମାନେରୁ ତଃପି କିମୁଂ ଇଜାନା ମିଲା ବେଃଡେ । ହେନ୍ମୁଁ ହାଁ ନାନୁଁ ଦବୁ ବାଇମାଲଁ ଇଜାନା ବେଃଡାକି କୁନି ମିଲା ବଜର ଆଥାନା ଜିଗିଂଡେୟ୍ ।

ତା ମାଁକୁ ପଚାରିଲା ନାହିଁ । କୁକୁଡ଼ା ତକା ସମୟରେ ଗାଈଛୁଆ କାନ୍ଦିଲା ଭେଁ ଭେଁ କରି । ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ ବାଘଛୁଆ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଲା । ଗାଈଛୁଆର ମାଁକୁ ତା ମାଁ ମାରି ଦେଇଛି । ଆଉ ଫେରି ଆସିବ ବୋଲି କହୁଛି । ବାଘଛୁଆ ପଚାରିଲା ତା ମାକୁ ମାଁ କେମିତି ଚାଲୁଛୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ପଥରରେ, କେମିତି ଚଢ଼ୁଛୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ପଥରରେ କେମିତି ଉତ୍ସାହରୁ ମୁଁ ସେମିତି କରିବି । ତା ପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବସାକୁ ଗଲେ । ଏହି ପଥରରୁ ସେହି ପଥରକୁ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଆସେ ବୋଲି ବାଘ ତା ଛୁଆକୁ କହିଲା । କହିବାରୁ ହିଁ କହି ପଥରଠାରୁ ବାଘଛୁଆ ପଡ଼ିଗଲା । ତେଇଁ ତେଇଁ ପଡ଼ିଗଲା । ରୁ ଜାଣୁନୁଁ ବୋଲି ବାଘ ମା କହିଲା । ମାଁ ମୋତେ କେମିତି ଦୌଡ଼ୁ ଦେଖା ମୋତେ ବୋଲି ଛୁଆ କହିଲା । ଦେଖେ ମୁଁ ଦୌଡ଼ି ଆସୁଛି ବୋଲି କହିବାରୁ ବାଘଛୁଆ ଭଲ ନ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଫ୍ରେମ୍ପୁଁ ଇଞ୍ଜାନା ତାୟା ବେଃତାକି ଇ ମିଲା ରିଷ୍ଟା କଡା କୁଏ ଟେକ କିଆନା ସମାନ ତାୟା ବାଇନ ବେଲାତାକି ଆପାଣା ରିକଡାତା ତାୟା ପଟା ରି ପାକଡା କିଆ ତୁଃସ୍ତେୟୁ । ରୋ ବେଡେ କ୍ଳାନିଦୀଉ ହାଚେ । ଅଅଡେ ଫୁନା କଡିମିଲା ଇ ଫ୍ରେଡେୟୁ ସାଗଂ ସାଗଂ ନା ଆୟାତ ନି ଆୟା ହାଦି କିଆ ମାଚେ । ମା ଆୟା କି ଜାକାଲା ନାନୁଁ ହାଦି କିଡେ । ଇୟା ଆନାଟିକି ମାନାତା ଯା ଦିରେଏ ଗୁଆ ତୁଃନାଁ ଇଞ୍ଜାନା ହଡେରୁ । ଇଷ୍ଟି ଏଚେକ ଦିପା ହାଚି ହାନି ହାନି ବାହୁ ବାହୁ ଆଗୁଇଡେରୁ , ଏ ବେଲତାକି ସମାଣ ମେଦେଣି ଗାମା ଆମାଚେ । କଡି ମିଲା ବେଃସ୍ତେ କ୍ଳାନି ମିଲାଇ । ତାଦାଡେ ନାଗେଁ ହାହିନେ ହାକି ନାନୁଁ ଡେଷ୍ଟେକା ଇଦାକିଇଁ । ନିନୁଁ ଗଢେସେ ଗକ୍କୁମ୍ପୁଁ ଜାକାଲା । ଏ ବେଡା ଗକି ରିଆରୁ ବାହୁଡାକି ହାକି ତାକି ଇଦାକିଆତୁସ୍ତେରୁ । ଇଦାକିନି ବେଡାତାଙ୍କ ରିଆରୁ ଜୀଉ ରିଆରା ଆଗାଂଟିନେ ପିକା ତୁସ୍ତେ । ହାନା ଏ ମାରାତା ତିନି ଦିନା କି ସାରି ଦିନା ଆଡେଦେ ଏ ନାରି ଜାକାଲା ତୁକି ହିଲେ ।

ଆସ ବୋଲି ତା ମାଁ କହିବାରୁ ଏ ଛୁଆ ଦୁଇଟା ଗୋଡ ଉପରକୁ ଟେକିକି ମାଁ ଆସିବା ସମୟରେ ଆଗ ଦୁଇ ଗୋଡରେ ତା ମାଁ ପେଟକୁ ଦୁଇ ଫାକ କରିଦେଲେ । ଏକାଥରେ ବାଘର ପ୍ରାଣ ଗଲା । ହେଲା ବୋଲି ଗାଈ ଛୁଆକୁ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗ ମୋ ମାଁ ତୁମ ମାଁକୁ ମାରିଥିଲା । ମୋ ମାଁକୁ ମଧ୍ୟ ମାରିଲୁ । ଏଠାରେ କ'ଣ କରିବା ଚାଲ ଆମେ ଦୁହେଁ ପଲେଇବା ବୋଲି ବାହାରିଲେ । ଏମିତି କେତେଦୂର ଯାଉ ଯାଉ ହାଲିଆ ହୋଇଗଲେ । ସେ ସମୟରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟ ହୋଇଛି । ଗାଈଛୁଆ କହିଲା ବାଘ ଛୁଆକୁ ବଡ ଭାଇ ମୋତେ ବହୁତ ଭୋକ ଲାଗୁଛି ମୁଁ ଟିକେ ଶୋଇବି । ତୁମେ ଟିକେ ବସିଥାଅ । ସେହି ସମୟରେ ଦୁହେଁ ହାଲିଆ ହୋଇ, ଭୋକଯୋଗୁଁ ଶୋଇଗଲେ । ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଛାଡିଗଲା ।

ଏଣି ବେତା ତାକି ଜମରାଣି ଜମରାଜା ରିଆରୁ କାତା ଆତେରୁ । ଜମରାଣି ଖେଷ୍ଟେ ଜମଇଁ । କିନ୍ତୁ ପୁଞ୍ଜି ଇଲେଇକି ତିନି ସାରି ଦିନା ଆତେ ଦେରିଷ୍ଟାମିଲା ମାର୍ଗ ଗୁନ୍ଦଧେ ହାମାନେରୁ । ଏନାର ଜାକାଲା ଡୁଣି ହିଲେ । ଏ ପାପା ଯେ ମାଗେଂ ଲାଗେକି ଇଞ୍ଜାନା ଜମ ରାଜା ଜମରାଣୀ ବେଷ୍ଟେ । ଜମ ରଜା ବେଷ୍ଟେ । ଜମରାଣି ମାୟୁ ଇଷ୍ଟି ବେଷ୍ଟା ହାଚିଶେ ମଂଚ ପୁରୁ ସେକ ହେଚିସେ ଆଜା ତୁନେରୁ । ନିନ୍ତୁ ର ବାମେଶେ ବୁଡା ଆମ୍ବୁ ନାନ୍ତୁଁ ର ବାମେଶେ ବୁଡା ଆଇଁ । ହାନାରେ ଏରି ରିଷ୍ଟା ମିଲାଇ ବେଲକାଟି, ଚଳନ କାଟି କିଆନା ହୁରଜା ତୁନା । ଆରେ ରିଷ୍ଟା ପୁତ୍ତଲା କିଆନା ଜୀଉ ହିନା । ଜୀଉ ଦିଆସେ ମାଗେଂ ଏ ପାପ ଲାଗିନେ । ଇଚାକି ବୁଡା ବୁଡା ଆଏ ଇଚେୟୁ । ନିନ୍ତୁ ଯଦି ଆଏ ଇଞ୍ଜି ମାଇ ଇଚେଶେ । ନି ଇଜ ନାନୁ ମାନେନ୍ତୁ ଇଞ୍ଜାନ ଜମ ରାଣି ବେଷ୍ଟେ । ଜମରାଣି କାତାତ ଜମରାଜା ଆଆସେ ଆତେ ମା ନଇଲେ ।

ସେହି ସମୟରେ ଯମରାଣୀ ଯମରାଜା ଦୁହେଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି । ଯମରାଣୀ କହିଲେ ତୁମେ ଜାଣି ନାହିଁ କି ତିନି ଚାରି ଦିନ ହେଲାଣି ଦୁଇଟା ଛୁଆ ଗଛତଳେ ମରିଛନ୍ତି । ଏହି ପାପ ଆମକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁକି ବୋଲି ଯମରାଜାଙ୍କୁ ଯମରାଣୀ କହିଲେ । ଯମରାଜା କହିଲେ ଆମ୍ଭେ ଏମିତି ବେଶରେ ଗଲେ ନରପୁର ଲୋକ ଦେଖିଲେ ଡରିଯିବେ । ତୁ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୁଡା ହୁଅ ମୁଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୁଡା ହେବି । ଯାଇକି ଏ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ବେଲ କାଠ, ଚନ୍ଦନକାଠ ଦେଇ ଶବ ସଂସ୍କାର କରିଦେବା । ଜୀବନ ନ ଦେଲେ ଆମକୁ ଏ ପାପ ଲାଗିବ ବୋଲି କହିବାରୁ ବୁଡା ନାହିଁ କହିଲା । ତୁମେ ଯଦି ନାହିଁ କରୁଛ ବୋଇଲେ ମୁଁ ତୁମ ଘରେ ରହିବି ନାହିଁ ବୋଲି ଯମରାଣୀ ଯମରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା । ଯମରାଣୀଙ୍କ କଥା ନ ମାନିଲେ ଯମରାଜାଙ୍କୁ ଭଲ ହେବନାହିଁ ।

ହାନା ଇଞ୍ଜାନା ରିଆରୁ ମାଂଚ ପୁରୁ ଓଡ଼ାତେରୁ । ଏ ରିଆରୁ ହାତି ବାସାତା ଓଡ଼ାତେରୁ । ବେଲକାଟି, ଚନ୍ଦନକାଟି ଦାଃତେରୁ ଆରେ ର ତାଣା କୁପା କିଆନା ରିଆରୁ ରୋତଶାନେ ହୁରବା ତୁଷ୍ଟେରୁ । ହୁରଜାନା ଏ ହୁରତି ଦ୍ରାମ୍ଭୁନେ ଏୟୁ କିଆନା ରିଷ୍ଟା ପୁତ୍ଲା ଗତି କିତେରୁ । ଏ ପୁତ୍ଲା ଗାତି କିଆନା ଜମରାଣି ଜମ ରଜା ରୋ ମାଣିସି କିନା ରୋ ଆଗନାରି କିନା ଇ-ଜାନା ଜମ ରାଣି ଦେଃତାକି ଜମ ରାଜା ରିଷ୍ଟା ହାନେ ମାମିଣି କିଆ ତୁନା ଇଞ୍ଜାନା ଜମ ରାଜା ବେଃତେ । ଜମ କାତା ତାକି ଜମ ରାଣି ସନମତ ଆତେ ।

ହଉ ଚାଲେ ଯିବା ବୋଲି କହି ରାଜାରାଣୀ ମାଂଚପୁର ଆସିଲେ । ସେ ଦୁହେଁ ମୃତ୍ୟୁ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବେଲ କାଠ, ଚନ୍ଦନ କାଠ ଖୋଜିଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଗଦା କରି ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ପୋଡ଼ିଦେଲେ । ପୋଡ଼ିକି ସେହି ପାଉଁଶ ପାଣି କରି ଦୁଇଟି ସମାଧି ପୀଠ ଗଢ଼ିଲେ । ସମାଧି ପୀଠ ତିଆରି କରି ଯମରାଜା ଯମରାଣୀ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ (ପୁଅ) ଆଉ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ (ସ୍ତ୍ରୀ) ତିଆରି କରିବା ବୋଲି ଯମରାଣୀ କହିବାରୁ ଯମରାଜ ସବୁ ପୁରୁଷ କରିବା ବୋଲି କହିଲେ । ଯମରାଜାଙ୍କ କଥାରେ ଯମରାଣୀ ଏକ ମତ ହେଲେ ।

ରିଷ୍ଟା ମାଣିସି ମିଲା କିଆନା ଜୀଉ ଦାନ ହିତେରୁ । ଆରେଏ ରିଆରୁ ଝେତେରୁ । ମିଗେଂ ଜାତା ନା ଜନ୍ତ ଆପାରିକି ନରୁ ଲୋକୁ ଆପାରି ମିଗେଂ ଏମ୍ପେ ମୁଏରୁଦେ । ମିମ୍ପୁ ନିଜୁଂଟିନେ ରୋତାଇ ଦାରୁ ହିତେରୁ ଚାରିଦାରିଆ କାଜାବାଇ । ଆରେ ମିଲାତାଇ ଦାରୁ ଇଟିତେରୁ ସୁବ୍ଲିଗାଂ ଇଞ୍ଜାନା ରିଆରି ରିଷ୍ଟା କଣ୍ଡା କାଇତା ହିତେରୁ । ଆରେ ବେଃତେରୁ । ମିଶଗାଂ ଏ.... କାହେଷ୍ଟୁ ଏନାର୍ପା ବାଇମାନେ ଇଚାକି ଏ ରିଆରୁ ମିଲାଗାଂ ପେଷ୍ଟେସି ଗିରିଟି ମୁକା କିଆନା ହେଟି ବେଲାତାକି ଜମରାଣି ଜମରଜା ମାୟା ଆଗୁଇତେରୁ । ହଠାତ୍ ଇକାମୁକା କିଆନା ହେଟି ବେତାତାକି ଜମରାଣି ଜମରଜା ହିଲେରୁ । ରିଆରୁ ତାଇ ବାଇ କାତା ଆତେରୁ ନିଏଁତ ମାତେରୁ ଆରେ ଏମ୍ପଗୁଆ ତୁଷ୍ଟୁ । ଏନିସି ମାୟୁକିନା ଇଜାନା ଚାରିଦାରିଆ, ସୁବ୍ଲୁମଇ ବେଃତେୟୁ । ଇୟା ଆରେ ମାନାଦେ ଗୁଆତୁନା ଏମ୍ପ ପାଟେଶେ ଏକା ଇଂଜାନା ତାକି ମାତେରୁ ।

ଦୁଇ ପିଲାଙ୍କୁ କହିଲେ ତୁମକୁ ଜଙ୍ଗଲ ଜନ୍ତୁ ହେଉ କି ମଣିଷ ହେଉ କେହି ମାରିବେ ନାହିଁ । ତୁମର ଆଜିଠାରୁ ନାମ ହେଲା ବଡ଼ଭାଇ ଚାରିଦାରିଆ ଆଉ ସାନ ଭାଇର ନାମ ରଖିଲେ ସୁବ୍ଲିଙ୍ଗ୍ । ଦୁହଁଙ୍କୁ ଦୁଇଟା ଖଣ୍ଡା ଦେଲେ । ଆଉ କହିଲେ, ପିଲାମାନେ ସିଆଡେ ଦେଖ କ'ଣ ଆସୁଛି ବୋଲି କହିବାରୁ ସେ ଦୁଇଟି ଛୁଆ ପଛପଟେ ମୁହଁ କରି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଯମରାଣୀ ଯମରଜା ଉଭାନ ହୋଇଗଲେ । ଏ ପାଖ ମୁହଁ କରି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ରାଜାରାଣୀ ନାହାଁନ୍ତି । ଦୁଇ ଭାଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ, ଏବେ ତ ଥିଲେ ଆଉ କୁଆଡେ ପଳାଇଲେ । ଆମେ କେମିତି କରିବା ବୋଲି ଚାରିଦାରିଆ, ସୁବ୍ଲିଙ୍ଗ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା । ଏଠି ଆଉ ରହିବାନାହିଁ ଯୁଆଡେ ପାରିଲେ ସିଆଡେ ଯିବା ବୋଲି ଚାଲିଲେ ।

ଇଞ୍ଚି ବେତାତାକି ଏଚକି ଦିପା ହାଚେରୁ ହାଚେରୁ ହାଚେରୁ । ରୋ ଦେସ ଉର୍ଗିତେ । ଏ ଦେଶତା ରୋ ନାଇଁ ହାଲବି ନେତାତାକି ଗାମା କୁତେ । ଏ ଦେଶତା ଗଣ୍ଡା ଆଜିମାନେ । ଇଞ୍ଚିଦିନାତା ନାଇ ପୁଞ୍ଜା ପୁଞ୍ଜାନା ରୋ ନାୟୁଁ ପିଜାନା ରୋ ନାୟୁ ପଶାନା ନର ତିଂବି ବିଚେ ଗଣ୍ଡା । ଏ ଦିନା ଏ ନାୟୁ ତାନେ ତାଲେକା ମାନେ । ଏଞ୍ଚି ବେତାତାକି ଏ ନାୟୁନୁ ନକି ଇଜ ରୋ ବୁଡ଼ି ମାଚେ ।

ସେହି ସମୟରେ କେତେ ଦୂରକୁ ଯାଉ ଯାଉ ଗଲେ ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁକୁ ପହଞ୍ଚିବାରୁ ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା । ଏ ଦେଶରେ ଗଣ୍ଡା ଭୟ ଅଛି । ଏମିତି ଦିନରେ ଗାଁ ଜାଣି ଜାଣି ଗୋଟିଏ ଗାଁ ଛାଡ଼ିକି, ଗୋଟିଏ ଗାଁ ପଶିକି ଲୋକଙ୍କୁ ମାରୁଥିଲା । ସେ ଦିନ ସେ ଗାଁରେ ହିଁ ତାର ଯିବାର ଅଛି । ଏହି ସମୟରେ ସେହି ଗାଁର ଆଗ ଘରର ବୁଢ଼ା ଥିଲା ।

ଏ ଦିନା ଏବୁଡ଼ି ଏ ବୁଡ଼ିନି ଗଣ୍ଡା କାପଲି ଏ ଦେଶନି ରଜା ଏ ବୁଡ଼ିଇ କାପଲିତାକି ବେଃଜାମାନେ । ଏନାକିନେତା ବୁଡ଼ି ଆରେ । ଏ ଦିନାତ ଗଣ୍ଡା ଖୁନି ଗିରିତା ଏ ବୁଡ଼ି କାପଲି ହାଲାସେ ଏ ଦେଶନି ରଜା ସୁଲିଆ ପଦାତା ସୁଲି ହିନେ । ଏସ୍ତି ବେଡାତାକି ଏରିଷ୍ଟା ମିଲା ତା ଇଜନେ ଇଚିକା ଜାଗା ତପଲି ହିନ୍ଦୁ ଇଂଜାନା ଏବୁଡ଼ି ବେଃତେରୁ । ଆବା ଆବା ଏ ନାଁଗକି ସମ୍ଭୁ ବାତେରୁ । ମା ଦେଶତାତ ଗଣ୍ଡା ଆଜି । ନାୟୁ ପଶା ପଶାନା ଇଜ ତରା ମାଚିଶେ ରେଜାନା ତିଞ୍ଜା ତୁଃପିମାନେ । ବୁଡ଼ାଗାଂ ନାଗେଂତ ଇଜ ହିଲେ ଇ ପିଷ୍ଟାତା ତତିସେ ମିଗେଂ ଜାକାଲା ରେଜା ତିଂଜା ତୁଃନେ । ମିନ୍ଦୁ ଆବା ଏୟେରି ପିଷ୍ଟାତାଘାପରେ ତନ୍ଦୁ ଇଂଜାନା ଏ ରିଷ୍ଟା ମିଲାଇ ଖେତେ ବୁଡ଼ୀ । ରିଷ୍ଟା ମିଲା ଖେତେରୁ ଆଏ ଆଜିଆ ଆଏ ଆଜିଆ । ମାୟୁ ଆରେ ଏୟ ତକା ହାନାୟୁତା । ଇୟାନେ ତନାୟୁ ।

ଏହି ବୁଡ଼ୀକୁ ଜଗିବା ପାଇଁ କହିଛନ୍ତି । ବୁଡ଼ୀ ଆଉ କଣ କରିବ ଲୋକ ନାହାଁନ୍ତି କି ନିଜର ପିଲା ମ୍ମ ନାହାଁନ୍ତି । ଏ ଦିନରେ ଗଣ୍ଡା ଆସିବା ବାଟରେ ଏହି ବୁଡ଼ୀ ଜଗିବାକୁ ନ ଗଲେ ସେ ଦେଶର ରାଜା ଶୁଳିରେ ବସାଇବ । ସେହି ସମୟରେ ଏହି ଦୁଇଟି ପିଲା ତାଙ୍କ ଘରେ ଟିକେ ଶୋଇବାକୁ ଜାଗା ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ବୁଡ଼ୀକୁ କହିଲେ । ବାପ ବାପ କାହିଁକି ତୁମେ ଆସିଲ । ଆମ ଦେଶରେ ଗଣ୍ଡା ଭୟ ଅଛି, ଗାଁ, ଗାଁ ପଶି ଘରେ ଶୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଚାଣି ଆଣି ଖାଉଛି । ବାପରେ ମୋର ଘର ନାହିଁ ଏହି ପିଣ୍ଡାରେ ଶୋଇଲେ ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ଚାଣି ଖାଇବ । ତୁମେ, ବାପା ଆଉ କାହାର ବାରଣ୍ଡାରେ ଶୁଅ ବୋଲି କହିଲା ବୁଡ଼ୀ । ଏ ଦୁହେଁ ପିଲା କହିଲେ ନାହିଁ ବଡ଼ ମାଁ, ଆମେ ଏଠି ହିଁ ଶୋଇବୁ ।

ତିଚିଶେ ଗଣ୍ଡା ତିନ୍‌ପାରି । ନିଜୁତ ନିପାଳି ଡଗାମାନେ । ମାୟୁ ନିବାଟା ଗନ୍ତା ବାଇନି
ଗିରିତା କାପି ହାନୟୁ । ଇଂଜାନା ରିଷ୍ଟା ମିଲା ଖେଃତେରୁ । ଆରେ ବୁଢ଼ୀ ଖେଃତେ ଆଏ
ବୁଢ଼ା ଏ ଗଣ୍ଡା ଯଦି ଏୟେ ଇର୍ଡିଶେ ତା ମାର୍ଗା ରଷ୍ଟି ଆରେ ରାଜାଗ୍ ଦେଶ ଆଦେକା
ମୁର୍ମା, ଟାକା, ଗନ୍ଦା, ହେୟା, ତା ଇଜ ଏଚେକ୍ ମାନେ ଆରେ ତା ଦେଶପ ଆଦେକା ରି
ଆପକିତି କିଆନା ଗନ୍ତା ଇର୍ଡି ଲୋକୁଇ ହିଇଁ ଇଂଜାନା ଇ ଦେଶନ ରାଜା ଆପାଶା
ତୟା ପଟାତା ଲେଖାକିଆ ମାନେ । ଇଂଜାନା ବୁଢ଼ୀ ଏ ରିଷ୍ଟା ମିଲା ଖେଃତେ । ଏନାତାକି
ନଇଲେ କାଜାଆୟା ନିନ୍ଦୁ ନେଜୁଁ ହାଲାଦେମାୟୁ ଗଣ୍ଡା କାପାଳି ଗିରିତା ହାନାୟୁ ।
ମାଗେ ଏନାର ମାଣ୍ଡେ କହପେ ମାଚେଶେ ମାଗେ ରିଲୋକୁଇ ହିୟା ତୁ ମୁଁ ।

ଖାଇଲେ ଖାଇବ ଗଣ୍ଡା ? ଆଜି ତୁମର ପାଳି ପଡ଼ିଛି । ଆମେ ତୁମ ଭାଗ ଗଣ୍ଡା ଆସିବା ବାଟରେ ଜଗିଯିବୁ ବୋଲି
ଛୁଆ କହିଲେ । ଆଉ ବୁଢ଼ୀ କହିଲା ନାହିଁ ବାବୁ ଏ ଗଣ୍ଡା ଯଦି କିଏ ମାରିଲେ, ତାର ଝିଅକୁ ଆଉ ରଜାଙ୍କ ଦେଶ
ଅଧା, ସୁନା, ରୂପା, ଟଙ୍କା, ଲୁଗା, ପଟା ତାଙ୍କ ଘରେ ଯେତେ ଅଛି ଗଣ୍ଡା ମାରିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେବ ବୋଲି ଏ ଦେଶର
ରଜା କହିଛନ୍ତି । ବଡ଼ ମାଁ ତୁ ଆଉ ଯାଅ ନାହିଁ, ଆମେ ଗଣ୍ଡା ଜଗିବା ବାଟକୁ ଯିବୁ । ଆମକୁ କଣ ହେଲେ, ମାଣ୍ଡିଆ
ଯାଉ ପେଜ ଥିଲେ ଦୁଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେ ।

ବୁଢ଼ୀ ଇଚ୍ଚେ ନାନୁତ କହପେନା କିଆ ହିଲେନୁ । ବାସି ମାହା କହପେ କିଆ ମାଈଁ ଇଗକା ଲାକା ହଜାଂନା ତା ଭୁକି ତାନେ ତତି ଲେଗେ ଆତେରୁ । ତା ସୁକରେ ତା ବୁଢ଼ୀ ତା ଇଜ ଭିତରେ ବୁଢ଼ୀ ତତେ । ସମାଣ ଇଦା ବେଲାତା ରିଷ୍ଟା ମିଲା ଜମବୁଢ଼ୀ ଜମରାଜା ହିତି କଣ୍ଡାଗାଂ କାଇତା ହାଜାନା ସିମ୍ଭୁ ଆତାକି ଗଣ୍ଡା ବାଇନି ଗିରିତା କାପଲି ହାଚେରୁ । ଇସ୍ତି ବେଲା ତାକି ଗିରିତା ଗକଚା ମାନେରୁ । ସୁବଲନତ ଉଣାତାୟୁ ଚାରୁ ଦାରିଆତ କାଜାତାୟୁ ଇସି..... ଆଁନା ଗକଚା ମାନେରୁ । ନିଏଁ ଗଣ୍ଡବାନେ ନିଏଁ ଗଣ୍ଡା ବାନେ ଇଂଜାନା ଚାରିଦରିଆ ବେଃତେୟୁ ଆଡେ ବୁଢ଼ା ନାଗେଂ ଚେଡିଲି ନଇଁମାନେ ନାନୁଁ ତେଷ୍ଟେକା ଇଦାକିଆଇଁ । ନିନୁ ତେଷ୍ଟେକା ଗକଚା ମାନୁମୁଁ । ସବଲମଂ ଆଁ ଇଚ୍ଚେୟୁ । କାଜାତାୟୁ ତତେୟୁ ତା ଗୁହେ ଗୟାହିଲେ ଏନ୍ଦ୍ରା ହିଲେ ।

ବୁଢ଼ୀ କହିଲା ମୁଁ ତ ରାଧିନାହିଁ । ବାସି ପଖାଳ ଅଛି ଚିକେ ଲେଖା ଖାଇକି ଯାଅ ବୋଲି କହି ଦୁଇଟି ପିଲାଙ୍କୁ ସିଆଳି ପତ୍ର ଦନାରେ ଦେଲା । ଦୁଇ ଭାଇ ଖୁସି ହୋଇ ଏହି ମାଣ୍ଡିଆଜାଉ ଖାଇ ତା ପିଣ୍ଡାରେ ଶୋଇଲା ପରି ହେଲେ । ବୁଢ଼ୀ ଘର ଭିତରେ ଶୋଇଲା । ଠିକ୍ ନିଦହୋଇଥିବା ସମୟରେ ଦୁଇଟି ପିଲା ଯମରାଣୀ, ଜମରାଜା ଦେବା ଖଣ୍ଡା ହାତରେ ଧରିକି ଗଣ୍ଡା ଆସିବା ବାଟରେ ଜଗିବାକୁ ଗଲେ । ବାଟରେ ବସିଛନ୍ତି । ଏବେ ଗଣ୍ଡା ଆସିବ, ଗଣ୍ଡା ଆସିବ ବୋଲି ଚାରିଦରିଆ କହିଲାରେ ବାପ, ମୋତେ ଅଣ୍ଟା ବ୍ୟଥା ହେଉଛି ମୁଁ ଚିକେ ଶୋଇବି । ତୁମେ ଚିକେ ବସିଥାଅ । ସବଲମ୍ ହୁଁ ବୋଇଲା । ବଡ଼ ଭାଇ ଶୋଇଲା ତା ପାଖରେ ।

ଆକାରିଣ୍ଡା ଏୟା ପ୍ଳାତେ ଯୁଆରେଏ ଆକୁତା ତତେୟୁ । ଏଣ୍ଡି ବେଲାତାକି ଲାଏ ରି ଘଣ୍ଟାକି ଘଣ୍ଟେ ଆମାନେ ଏଣ୍ଡି ବେଲାତାକି ଡୁଁ ଡୁଁଡୁଁ କିଆନା ନିକୁଁ ଆଏ କି ଏଚନି ଆଏ ନାନୁ ବାନି ଗିରିତା ଏୟେ ମାନେରୁ କାରା ପାଅ ଦିନା ଆତେଦେନା ହଣ୍ଡି ତାକିକି ନା ପଟାତାକି ଏ ନାରି ମିତା ଆ ହିଲ୍ଲେୟୁ ଯେ ଏଚେକେ ଦରଜ ଗାଟାରୁ । ଇ ଗିରିତା ଖୁନା ମାଞ୍ଜେରୁ । ନିଞ୍ଜୁ ଗଡେ ରୋ ବେଡେ ତିଂଜା ତୁଇଁ ଇଜାନା ଗର୍ଜଣି କିଆଁନା ଖୁଇମାନେ ମୁବଲ୍ମତ ତତାମାନେୟୁ । ସାର୍ଦାରିଆ ତା ଗର୍ବତା ଅକଣା ଆତେୟୁ । ନା ତାଦାଇ ବାହୁତା ତତାମାନେୟୁ ଏନାତାକିରେ । ରେ ନିଗିଂତା ନାନୁ ମୁତିଶ ମୁଇଁ ମୁଆଁଶେ ମା ତାଦା ଆରପିଇ ଇଂଜାନା ଜମ ରାଣି ଜମରାଜା ହିତି ଖଣ୍ଡ । କାଇତା ଜବର କିଆ ହାଜାନା ଚେଡଲିତା ରୋ ଇଚନ ଗୟା ସିତା ଗାହାପି ଆତେୟୁ ।

ଚାଦର, ଲୁଗା, ପଟା ନାହିଁ ତାଳ, ପତ୍ର ବିଛେଇ ସେହି ପତ୍ରରେ ଶୋଇଲା । ସେହି ସମୟରେ ଡୁଁ.....ଡୁଁ କରି ଆଜି ନାହିଁ କି କେବେ ନାହିଁ, ମୁଁ ଆସିବା ବାଟରେ କିଏ ଅଛି ? ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଦିନ ହେଲାଣି ମୋ ପାଟିରେ ମୋ ପେଟରେ କିଛିନାହିଁ । ତୁମେ ଯେ କେତେ ସାହାସୀ ଲୋକ ଏହି ବାଟରେ ଶୋଇଛ । ଆଜି ହେଲେ ଗୋଟିଏ ମାତରେ ଖାଇବି ବୋଲି ଗର୍ଜି ଗର୍ଜି ଆସୁଛି । ଚାରିଦାରିଆ ମନରେ ଭାବିଲା ମୋ ବଡ ଭାଇ ହାଲିଆ ହୋଇ ଶୋଇଛି କାହିଁକି ଆଉ ଉଠାଇବି ପାରିଲେ ପାରିବି ନ ପାରିଲେ ମୋ ବଡଭାଇକୁ ଡାକିବି ବୋଲି କହି ଯମରାଣୀ ଯମରାଜା ଦେବା ଖଣ୍ଡା ହାତରେ ଧରି ଭଲରେ ଅଣ୍ଟାରେ ଗାମୁଛା ଭିଡି ହେଲେ ।

ଏ ବେତାତାକି ଗଣ୍ଡା ଖୁବେ ଦେ । ତା ହସ୍ତି ହେଟିମେର ହାତି ଜାକାଲା ପଶାଆ ଗୁଇନେ ଏହି କିଆନା ଥାଁ କିଆନା ଖୁଇ ମାନେ । ସମାନ ଖୁଆନା ସାରଦାରିଆଇଁ ତିଲ ଇଂଜାନା ବେତଲାତକି ରୋ ବେତେ କଣ୍ଡାତା କାତା ତୁଷ୍ଟେୟୁ । ଏ ବେତା ତାକି ରୋବେତେ କଣ୍ଡା କାତା ତୁଷ୍ଟେୟୁ । ଏ ବେଲାତାକି ଗଣ୍ଡା ହୁଁ କିଆନା ହା ଗୁଇତେ । ସମାଣ ସାନଦାରିଆ ନିଁ ତେୟୁ ଏନାଆତେନେ ବୁଡ଼ା ଏନା ହୁଁ କିତେ ଇଂଜାନା ବୁଡ଼ାଇ ପଚାରି କିତେ । ବୁଡ଼ା ଖେତେ ଆରେ ଏନାରତା ତାଦା ନାନୁ ହାଦି କିତେ ଦେଗଣ୍ଡାଇଁ ଇଂଜାନା ତା ତାଦାଇ ବେତେ । ତା ତାଦା ବେତେ ନାଗେଂ ଏନାତାକି ନିକ୍ତାଦି ଇଚାକି ରୋ ବେତତ ନାଗେଂତ ନେଆଁତେ ନିଗେଂ ଏଆରେ ଏନାତାକି ନିକିଲ ଇଂଜାନା ନିକାତେଦେ ।

ସେହି ସମୟରେ ଗଣ୍ଡା ପହଞ୍ଚିଲା । ତା ପାଟି ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ହାତୀ ମଧ୍ୟ ଭିତରକୁ ପଶିଯିବ ସେମିତି ପାଟି ଥାଁ କରି ଆସୁଛି । ସମାନ ଆସିକି ଚାର ଦାରିଆକୁ ଖାଇବି ବୋଲି ଆସିଲା ଏକାଥରକୁ ଖଣ୍ଡା ସହ ହାଣିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଗଣ୍ଡା ହୁଁ... କରି ମରିଗଲା । ସମାନ ଚାରିଦାରିଆ ଉଠିଲା କଣ ହେଲା ବାବୁ କଣ ହୁଁ..... କଲା ବୋଲି ଭାଇକୁ ପଚାରିଲା । ବାବୁ କହିଲା, ଆଉ କଣ ଭାଇ ମୁଁ ସରେଇ ଦେଲିଣି ଗଣ୍ଡାକୁ ବୋଲି ତାର ବଡ଼ ଭାଇକୁ କହିଲା । ତା ବଡ଼ ଭାଇ କହିଲେ ମୋତେ କାହିଁକି ଉଠେଇଲୁ ନାହିଁ କହିବାରୁ ଗୋଟିଏ ମାତକୁ ମୋତେ ତ ନିଅଣ୍ଟ ତୁମକୁ ଆଉ କାହିଁକି ଉଠେଇବି ବୋଲି ଉଠେଇଲି ନାହିଁ ।

ଏନିସି କିନା ଯା ଗୁଆ ତୁଝନା ଇଜ ଆଏ ତାଦା ଯଦି କାବୁର ଆତିସେ ଗନ୍ତା ଏୟେଇ ଇରଜା ମାନେ ଇଂଜାନା ରାଜା ପଚାରି କିନେ । ଆରେ ତା ମାଗାଈଁ ହେଡି କିନେ । ବୁଡିତ ବେଃଜାମାନେ ଦେଶ ଆଦେକା ଚାକା ଆଦେକା, ମୁର୍ମା ଆଦେକା, ହିଇଁ ଇଂଜାନାତ ତାୟ ପଚାତା ଲେକାକିଆ ମାନେ ମାୟୁ ଏନାତାକି ପିଃନା ର ଆକୁ ଦାଃମୁଁ । ଇଚକ ଲାଗା ହିସିନାରୁ ଦ୍ଵେଚାନା ଅନାଁ ଇଚାକି କଡାନା ଇଚକ ଉଗା କାୟୁତା ଇଚକା ଉଗା, ମୁଗେଲିତା ଇଚକା ଉଗା, କ୍ରିକାତି ଇଚକା ଉଗା, ହୁଣ୍ଡିନାରି ଇଚକା ଉଗା । ଲାଗୁଣି ନାରି ଇଚକ ଉଗା, ଦ୍ଵେଚାନା ଆକୁତା ଗାହାଜାନ ଆହାତେରୁ ଆହାଜାନା ଏୟ ଡତା ମାଚେରୁ ଏବୁଡି ଇଜନେ ଡପଲି ହାଜା ତୁଷ୍ଠେରୁ । ଏ ଦିନା ଏନାଆମାନେ ସାରିଜାଣ କି ପାଞ୍ଚଜାଣ କୁଷ୍ଠେଗା ଡକାର୍ ଡେକାନ ତାରି ପଚାପକେ ଡକା ପ୍ରାପଲି ହତେରୁ ।

କେମିତି କରିବା ଚାଲ ଘରକୁ ଯିବା । ନାହିଁ ଭାଇ ଯଦି ଖବର ଜଣା ପଡିଲେ ଗଣ୍ଡା କିଏ ମାରଛି ବୋଲି ରାଜା ପଚାରିବେ ଆଉ ତା ଝିଅକୁ ବିବାହ କରିବେ । ବୁଢ଼ୀତ କହିଚି ଦେଶ ଅଧା, ଟଙ୍କା, ଅଧା ସୁନା, ରୁପା ଅଧା ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ଆମେ କାହିଁକି ଛାଡିବା । ଲୁଗା କାଟିକି କିଛି ଗୋଡର ମାଂସ, ପାଟିର କିଛି ମାଂସ, ଲାଞ୍ଜର କିଛି ମାଂସ କାଟିକି ପତ୍ରରେ ବାନ୍ଧି ଧରିନେଲେ । ଧରିକି ଯେଉଁଠି ଶୋଇଥିଲେ, ସେହି ବୁଢ଼ୀଘରେ ଶୋଇବାକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେହିଦିନ କଣ ଅଛି ଚାରି କି ପାଞ୍ଚଜଣ କୁୟାର ତାଙ୍କ ପେଟ ପାଇଁ ମାଟି ହାଣ୍ଡି ବିକ୍ରି ପାଇଁ ବାହାରିଲେ ।

ଏଣି ବେତାତାକି ଇ ଇନାୟ, ଇରନାୟ ଇସି ଆଆନା ପାଞ୍ଚାଜାଣା ପାଞ୍ଚଗଟା ନାୟୁତା ବାଟି ଆନା ହାତେରୁ । ଏ ବେଶତା ର କୁସ୍ତେଗାଂ, କୟୁ କେଶେପା ବେତାଆ ମାତେ । ଡକା ଡେକାମାନେ ଡକାତ ଇଚକା ଆଣକୁଲା ଆତିସେ ସାବ୍ଦା ଆନେ ତୁକୁ, ଡ୍ରାକା ଆଁନା । ଏଠୁଇ ଅଣପି ମାତେୟ । ଆବାରି ଇକା ଗନ୍ତା ବାଇମାନେ ଏକା ଗଣ୍ଡା ବାଇମାନେ ଇଂଜାନା ଇଡେକିନ୍ ଡକା ସାବ୍ଦା ବେଞ୍ଜାନା ଆଜା ଆଜାନା ଗିରି ତାକି ମାତେୟୁ । ସମାଣ ଏୟ ଗଣ୍ଡା କାତକା ମାତେରୁ ଏୟାନେ ଏଠୁୟ ଏ ଗଣ୍ଡା କତାତା ଅହପି ଆନା ଗୁଣ୍ଡା ଗୁୟେ ତରଗିତେୟୁ । ହେଟେ ଯେ ଗଣ୍ଡା ତରଗାମାନେ । ଏନିସି ଡକା ଡେକିନି ପାଡ଼ଗା ନେଟ୍ତେ ଆରେ ଡି...ଡି...ଡି କିଆନା ହାତି ଗଣ୍ଡା ଇରଜା ତୁସ୍ତେୟୁ । ଆରେ ନିଏଟି ନା ଡକରି ମିଶପଦା ହାୟାଲୋକଇ ଇରଜାନା କେଦେକିଆଁ ତୁଇଁ ଇଂଜାନା ମନ କିଆଁନା କାଲୁ ବାସାତା ହାଜାନ ମର୍ଡେ କାଲୁ ଇଂଜାନା ନାନୁତ ଗଣ୍ଡା ଇରଜା ମାଇଁ ନାଗେଂ ଆରେ ଏନାଁଆ ଆଜି । ନାନୁତ ଇ ଦେଶନ ରାଜାମାଗା ହେଡିଆଇ । ନାଗେଂ ଆରେ ଏନାଁ ଆଜି ଇଂଜାନା ତା ଇଜ ହାଜାନା ମିଲା ପଦା ହବେରେ ଗୁଆ ତୁୟୁ ଇଂଜାନା ବେଃତେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଗାଁ ଏହା ଗୋଟିଏ ଗାଁ ବୋଲି କୁହା କହି ହୋଇ ପାଞ୍ଚଜଣ ପାଞ୍ଚଟା ଗାଁକୁ ବାଣ୍ଟି ହୋଇଗଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କୁମ୍ଭାର ଟକା ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା ସେ ହାଣ୍ଡିକି ବୋଇରି, ହାଣ୍ଡି ଚିକେ ହଲ ଝୁଲା ହେଲେ ଶବ୍ଦ ହେବ ତୁକୁ, ଡ୍ରାକା ହୋଇ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ପକାଉଛି । ଏ ପଟେ ଗଣ୍ଡା ଅଛୁ କି ସେପଟେ ଗଣ୍ଡା ଆସୁଛି ବୋଲି କହି ସେହି ବୋହିଥିବା ହାଣ୍ଡିର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଡରି ଧରିକି ବାଟ ଚାଲୁଥିଲା । ସମାନ ଯେଉଁଠି ଗଣ୍ଡା ହଣା ହୋଇଥିଲା ସେହିଠି କୁମ୍ଭାର ସେ ଗଣ୍ଡା ଗୋଡରେ ଝୁଣ୍ଟି ହୋଇ ପାଖରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ଗଣ୍ଡା ପଡ଼ି ଯାଇଛି । ଯେମିତି ହାଣ୍ଡି ବୋହିବା ବାଡି ସହ (ବଇଜା ବାଡି) ମଲା ଗଣ୍ଡାକୁ ମାରି ପକେଇଲା । ଆଉ ମଦଜାଗାରେ ଯାଇ ବେଶି ମଦପିଇ ମୁଁ ତ ଗଣ୍ଡା ମାରିଛି ମୋତେ ଆଉ କି ଡର । ମୁଁ ତ ଏ ଦେଶର ରାଜାଙ୍କ ଝିଅକୁ ବିବାହ କରିବି । ମୋତେ ଆଉ କି ଭୟ ବୋଲି କହି ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲା ଛୁଆକୁ ଘରୁ ପକେଇ ଯାଅ ବୋଲି କହିଲା ।

ତା ଡକ୍ରି ଝେଝିମାନେ ମାଗେଂ ଇନାତାକି କେଦକି ମାଜିଂ । ନିନୁ ରାଜା ମାର୍ଗାତା ହେଡ଼ି
 ଆତେସେ ନି ଅଲିଆ ସାଚିଲେ ଗେ ମାୟୁ ମାନାୟୁ । ମାଂଗେ ଆରେ ନିନୁ ମାତା ଗଡ଼ି
 କିଆଦେଇଂଜାନା ମିଲା ପଦା ହଜର୍ କିତିଶିଜାକାଲା ମର୍ତ୍ତେ ମର୍ତ୍ତେ ଇରଜା ତୁଝିମାନେ ।
 ଇନା କିନାମୁତା ଇଂଜାନା ଏ ଇଜ ପିଃଜାନା ମର୍ତ୍ତେ ଇରଜା ତୁନେୟୁ ଇଂଜାନା ଆପାଶା
 ନାଇର୍ ଇଜତା ତୁଗିତେରୁ । ଏତୁ ବେତାତାକି ଏ ଦେଶତା ସାଗେଂରେ ସାଗେଂରେ
 କୁମ୍ପେଗାଂ ଗଣ୍ଡା ଇରଜା ମାନେୟୁ ଇଂଜାନା ଦେଶତା କାତା ପଶିଂତେ । ଏଷ୍ଟିକାତା ଆଇନ୍
 ବେତାତା ରାଜା କିକାତା ଗଣ୍ଡାଈର୍ତି କାତା ହାତେ ।

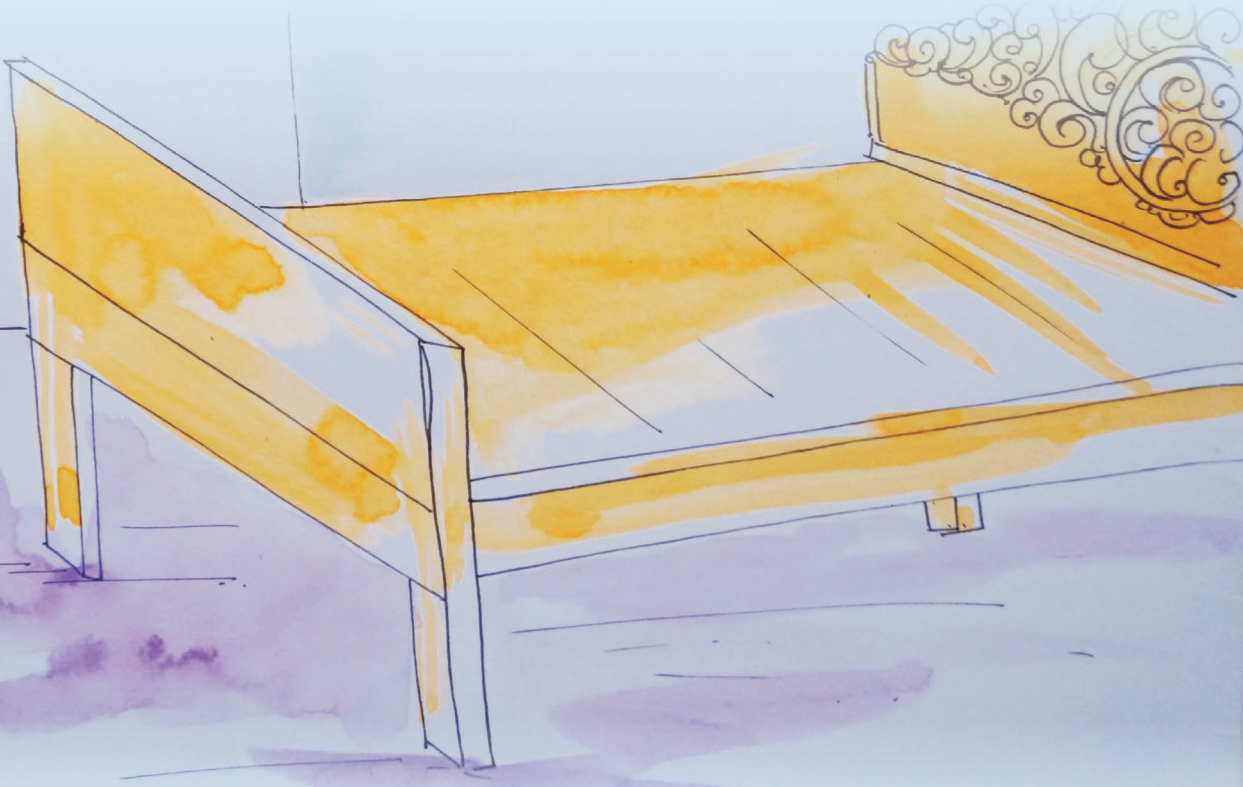
ତା ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ଆମକୁ କାହିଁକି ଘରୁ ବାହାର କରୁଛ । ତୁ ରାଜାଙ୍କ ଝିଅକୁ ବିବାହ ହେଲେ ଆମେ ତୁମ ଚାକର ଭଳିଆ
 ରହିବୁ । ଆମକୁ ଆଉ ତୁମେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରନାହିଁ ବୋଲି ପିଲାଛୁଆ ନମସ୍କାର କଲେ ମଧ୍ୟ ମାରିବାରୁ ପିଲାଏ
 ଲୁଚିଲେ ସେହି ସମୟରେ ସେ ଦେଶରେ ପ୍ରଚାର ହେଲା । ସେହି କଥା ହେବା ସମୟରେ ରଜାଙ୍କ କାନରେ ଗଣ୍ଡା
 ମାରିବା କଥା ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଦେଶନି ରାଜାତେ, ମାଦେଶ ତାକି ଶାନ୍ତି କିତେୟୁ ରାଣ୍ଡି ଶୁଣ୍ଡି ଦୁନି ଦିନାରୀ ନିହେଟି ତିନାସେକାଲା ତିଟି ଲେଗେ ନେ ତିନାଆସି ଜାକାଲା ତିଟି ଲେଗେ ନେ । ନିଏଟି ନାଆ ଦେଶଲୋକକୁ ଆନେରୁ । ଇଣ୍ଡି ବାବଣା କିଆନା ଆପାଣା ମନ୍ତ୍ରୀ ଆର୍ପିତେୟୁ । ଆରେକେ ମନ୍ତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମଳ ନାୟିନେ କୁୟେରେଜା ଗଣ୍ଡା ଇରଜା ମାନେକେ, ନିନୁ ଆଡିହମୁ, ଗୋଡା ହମୁ ଆରେ ସୋଇନ ସାମନ୍ତ ଆହାଜାନ ରତାତା ଗପ୍‌କି କିଆନା ତାୟୁ । ଏଝେତା ତାକି ହାରୟା ଦେଶନି ରଜା, ପରଜା, ହାଇୟାନି ଲୋକୁ କୁପାନି ଆହାମାନେରୁ ଦେରୋ ମାଣ୍ଡେ ଯାକାଲା ତରଗିସେ ଜାକାଲା, ଠାଣାତା ତରଗେ ଦେ । ଏଝେତା ତାକୁ ହଜ ହଜ ଗଜ ଲୋକୁ କୁପା ଆଇନୁ ବେଲାତା ଇକୁୟେରେଜାକି ରାଜାତା ଗୋପ୍‌କି କିଆନା ଡାପୁ ଲେଗେ, ମଇରୀଲେଗେ ପାଡାୟୁ ଲେଗେ ହାଇୟା ନା ନରୁ ରାସାନା (ସରଦା) ତା ତାପି ମାନେରୁ ।

ଦେଶର ରାଜା ଆମ ଦେଶକୁ ଶାନ୍ତି ଆସିଲା ଏବେ ଠାରୁ ଆମ ଦେଶରେ ଲୋକ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବେ । ସେମିତି ଭାବନା କରି ନିଜର ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଡାକିଲେ । ହେ, ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଗାଁର କୁୟାର ମାନେ ଗଣ୍ଡା ମାରିଛନ୍ତି ପୁଣି ତୁ ହାତୀ ଘୋଡା, ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ଧରି ରଥରେ ବସାଇକି ଆଣ । ସେହି ସମୟରେ ସବୁ ଦେଶର ରାଜା, ପ୍ରଜା ସବୁଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ମାଣ୍ଡିଆ ମିଶା ତଳେ ପକେଇଲେ ମଧ୍ୟ ତଳେ ପଡିବ ନାହିଁ । ସେ ସମୟରେ ସାନ, ବଡ ସବୁ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଏହି କୁୟାର ମାନକୁ ରଥରେ ବସେଇ, ତାକୁ ବଜେଇ, ମହୁରି ବଜେଇ ଗାତ ଗାଇ ଗାଇ ସବୁ ପ୍ରଜା ଖୁସି ହୋଇ ଆଣୁଛନ୍ତି ।

ଏଠାକୁ ମାତାକି ମିଳା ପଦା, ନର ନାରୀ ମା ଯିୟୁ ରକ୍ଷା କିତେୟୁ । ଏଣି ଝେଡ଼ା ତାକି କୁମ୍ଭେରେଜାଙ୍କ ହେଣ୍ଡଲି ରୋରୋ ଦେଶନା ରଜା ପରଜା ଖୁଲମାନେରୁ ହାତି ଗୋଡ଼ା ହେଗାନା । ରାଜା ଓହି ମାନେ ମାଁ ମିଳା, ରାଣି ସବୁ ହେଡ଼ି ନା ଲାଗିନେ ଜିନିଷ ପତ୍ର ହାଇୟା ତୁରପି କିୟୁ । ଆରେ ଯୋଗବାରେ ହାଇଲେତା ଆରେ ସାର ପାସ ଗଣ୍ଠମାନେ କୁମ୍ଭେରେଜା ଯାମେ ଅୟୁ ଆରେ ଏୟୁ ମିଆତୁୟୁ । ନେୟା ପାଟ ହେନ୍ଦରା, କାପାତାତା ମୁକୁଟ, ଆରେ କଡ଼ାତା ନେୟାରୀ ପାଣ୍ଡେଇଜା ତୁରପି କିୟୁ । କାୟୁତା ପାଜା, ଟେଡ଼ିଲିତା ଟେଡ଼ିଲି ନୁଲି, ହେରକିତା ହିରା ମେଃକଡ଼ିକା ତୁରପି କିୟୁ । ବଣ୍ଡାରି ଅୟାନା କାପାନି ତାଲା ସଇନ ସାମନ୍ତ ହାଜାନା ଯତନ କିପାରୁ ।

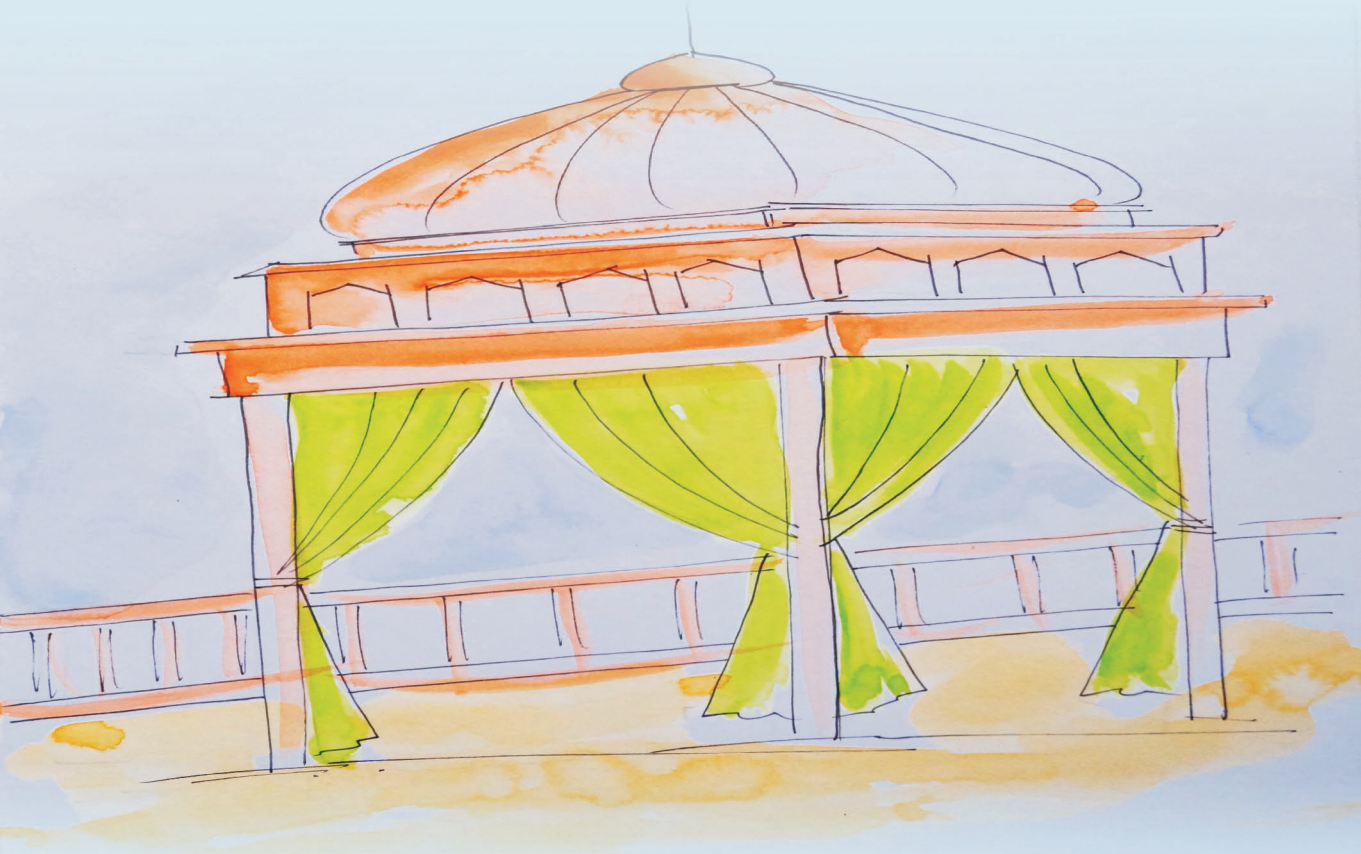
ସେହି ସମୟରେ କୁମ୍ଭାରମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ରାଜାମାନେ ପ୍ରଜାମାନେ ହାତୀ ଯୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ରାଜା କହୁଛନ୍ତି ମୋର ପିଲା ରାଣୀ ସବୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ହେବ । ଜିନିଷ ପତ୍ର ସବୁ ତିଆରି କର । ଆଉ ଶୁଭଦିନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଆଉ ଚାରି, ପାଞ୍ଚ ଘଣ୍ଟା ଅଛି କୁମ୍ଭାରମାନେ ତୁମେ ଭାଇକୁ ନିଅ ପାଣି ଗାଧୋଇ ଦିଅ । ଭଲ ପାଟଗାଡ଼ୀ ମୁଣ୍ଡରେ ମୁକୁଟ, ଗୋଡ଼ରେ ଭଲ ଚପଲ, ପିନ୍ଧାଇ ଦିଅ । ହାତରେ ବଳା, ଅଣ୍ଟାରେ ଅଣ୍ଟାମୁଜା, ବେକରେ ମାଲି ପିନ୍ଧାଇ ଦିଅ । ଉଷାରିକୁ ଧରି ଭଲରେ ବାଳକାଟି ଭଲରେ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇ ଦିଅ । ସମସ୍ତ ଯାଇ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ଯାଇ ଯତ୍ନ କରନ୍ତୁ ।

ଇଣ୍ଡି ଷ୍ଟେଡାଡାକି ଗଣ୍ଡା ହରତି ମିଲାଜା ଇବୁଡି ଇଜ ମାଞ୍ଜାନା କାଜିଆ ତାକାନ ହାଜିମାନେରୁ । ଏନାରୀ କାମା ହାଇମାନେ ଇଜାନା ପଚାରି କିତେରୁ ବୁଡିଇଁ । ବୁଡିଝେଷ୍ଟେ ଆଏ ବୁଡା ମା ଦେଶାନା ରଜା ଏୟେଗଣ୍ଡା ଇରତିସେ ନା ମିଲାଇ ତାଜେ ହେଡିକିଇଁ ଇଞ୍ଜାନା ରାଜା ଷ୍ଟେଃଜା ମାନେୟୁ ଏ ରେକି ଦେଶ ପୁରତି ଲୋକୁ କୁୟାରେଜା ଗଣ୍ଡା ଇରଜା ମାନେୟୁ ନିଝାନା ହେକଲି ଝାଇମାନେରୁ । ଏୟାଟିନେ ତାଇ ଝାଇ ବୁଡିଇ ଷ୍ଟେଷ୍ଟେରୁ କାଜିଆ ମାୟୁ ଜାକାଲା ହେଡି ହେପକଲି ହାନାକୁ । ଏନିସି ହେଡି ହେଡି ଆଇମାନେ ହେଷ୍ଟାନା ଝାନାବୁ । ଇଞ୍ଜାନା ରିଆରୁ ରିଷ୍ଟା କଣ୍ଡା, ଆରେ ପୁଡା ଆଜାନା ହତେରୁ । ହେଡି ଭିତର ମିଲା ପସଲି ମୁଇ ଇଲେରୁ । ସମାଣା ହେଡି ବେଡା ଆତୁ ଜାମେ ମିଲାଜା ଆରେ ହେଡି ମାର୍ଗା । ହେଡି କଟାଣ ତାୟୁ ଇଞ୍ଜାନା ରାଜା ଷ୍ଟେଷ୍ଟେଞ୍ଜୁ ।

ଏହି ସମୟରେ ଗଣ୍ଡାକୁ ମାରିଲା ପିଲାମାନେ ସେହି ବୁଢ଼ୀ ଘରେ ରହିକି ବଡ ମାଁ ବଡ ମାଁ ଆଜି କଣ ହେଉଛି ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ବହୁତ ଲୋକ ଘୋଡା, ହାତୀ, ଚାଲି ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । କି କାମ ହେଉଛି ବୋଲି ପଚାରୁଛନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, ନାହିଁ ବାରୁ ଆମ ଦେଶର ରାଜା ଯିଏ ଗଣ୍ଡାକୁ ମାରିଚି ଝିଅକୁ ତାକୁ ବିବାହ ଦେବି ବୋଲି ରାଜା କହିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସମଗ୍ରଦେଶର କୁୟାରଲୋକମାନେ ଗୋଟିଏ ଗଣ୍ଡାକୁ ମାରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ତା ପରେ ଦୁଇ ଭାଇ ବୁଢ଼ୀକୁ କହିଲେ ବଡ ମାଁ ଆମେ ମଧ୍ୟ ବିବାହ ଘର ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯିବୁ । କେମିତି ପ୍ରକାର ବିବାହ ହେଉଛି ଦେଖିକରି ଆସିବୁ । କହିକି ଦୁଇ ଜଣ ଦୁଇଟି ଖଣ୍ଡ ଆଉ ମାଂସ ଖଣ୍ଡ ପୁଡା ଧରି ଗଲେ । ବିବାହ ଭିତରକୁ ପଶି ପାରୁ ନାହାଁନ୍ତି । ବିବାହ ଘର ସମୟ ହେଲା । କୁଇଁ ପିଲା ଆଉ କନ୍ୟାକୁ ଆଣ ବୋଲି ରାଜା କହିଲେ ।

ରିଆରୁ ତାଇବାଇ ବିତର ପସଲି ମୁଇଁ ଇଲେରୁ ଏସ୍ତି ବେଡାତା ଜାଡେ ଏନିସି ଆସିସେ ଆପାରି ବିତର ପସିନା । ଏସ୍ତି ବେଡାତା କାଜା କାଜା ଲୋକୁ ଆଡେ ମିଲାଙ୍ଗ, ଏନାତାକି ବିତର ପସି ମାନେରୁ ନିଙ୍ଗେ ରାଜା ହେଟିସେ ହେରକି ଦେରସା ତୁନେରୁ । ଏସ୍ତି ଝେଡାତା ରିଆରମିଲାଙ୍ଗ ଝେସ୍ତେରୁ ମାୟୁ ଜାକାଲା ଡେସ୍ତେକା ହେଡି ହେନାବୁ ଇଞ୍ଜାନା କାଜା ଲୋକୁକି ଝେସ୍ତେରୁ । ଆତିସି ଜାକାଲା ଏୟା ପସଲି ଜାଗା ହିଆଡେରୁ । ଜମ ବୁଡା, ଜମ ବୁଡି ତୋ ଝେଜା ମାନେରୁ, ତାଙ୍ଗେ ମାତା ତାକି ଏୟେରି ସୟରତ ଇଲେଏ । ଏସ୍ତି ଝେଡାତା ଜବର ଦସ୍ତି କିଆନା ବିତର ମିଲାଙ୍ଗ ପସି ତେରୁ । ଏସ୍ତି ଝେଡାତା ଜାମେ ମିଲାକାୟୁ ଆରେ,

ଦୁଇ ଭାଇ ଭିତରକୁ ପଶି ପାରୁନାହାଁନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ବଡ ବଡ ଲୋକ କାହିଁକିରେ ପିଲାମାନେ କଣ ପାଇଁ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସୁତ, ତୁମକୁ ରଜା ଦେଖିଲେ ବେକ କାଟିଦେବ । ଏତିକି ସମୟରେ ଦୁଇଟି ପିଲା କହିଲେ ଆମେ ମଧ୍ୟ ବିବାହ ଘର ଦେଖିବୁ ବୋଲି ବଡ ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲେ । ଯମରାଜା ଯମରାଣୀ କହିଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ମାଡପାଇଁ କିଏ ପାରିବନାହିଁ । ସେହି ସମୟରେ ଜବରଦସ୍ତି କରି ପିଲାମାନେ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ।

ହେଡ଼ି ମାର୍ଗା କାୟୁ ହାଃପି କିନା ବେଲାତା ଜବର ହାଟା କିଆନା ମାୟୁ ରୋ କାତା ତ୍ରେପି ମାନାକୁ ଇଞ୍ଜାନା କୁପାଆଇନ ଲୋକକୁଇଁ ଝେଝେରୁ ଆରେ ମିରାଜା ଏମ୍‌ମାନେ, ଆରେ ମନ୍ଦାମାନେ ଇମ୍‌ମା ଆରପିନା ତାୟୁ ମାୟୁ ମାତର ପଦେକେ ପଚାର କିନାବୁ । ଇଚାକି ଇଚୁ ଇଚୁ ମିଲା କାତା ବାୟାଲୋକୁ ବେଜାଆତେରୁ ରିଷ୍ଟା ମିଲାଙ୍ଗ ଯେ ଆନା ଝେନେରୁ । ଏଷ୍ଟି ଝେଡ଼ାତା ରାଜା ଆରେ ମନ୍ଦା ଝାତେରୁ । ରାଜା ମିକାତା ମାୟୁ ପଦେକା ପଚାରା କିନାବୁ ଏମ୍‌ମେ ଗଣ୍ଡା ଇରାଜାମାନେ । ଇଚାକି ରାଜା ଟାଣାଆନା ଏମ୍‌ ଝାମାନେରୁ ମିଲାଙ୍ଗା ଇମ୍‌ମାଟିସେ ମିଲେ ହେରଟି ଦେରଟା ତୁଇଁ ଇଞ୍ଜାନା ରାଜା ଝେଝେୟୁ । ହେରକି କ୍ରେଡ଼ିଶେ ହେମୁଁ । ମାୟୁ ମାତାରି ର କାତା ବେଃପି ମାନାୟୁ ଏଝାଲ ଯଦି ଗଣ୍ଡା ଇରଜା ମାନେୟୁ ଇଚିଶେ । ଏନା ଏନା ଚିହ୍ନ ବର୍ଷ୍ଟ ତାତା ମାନେୟୁ । ତଃପି କିପାୟୁ । ଆଏ ଇଚେଶେ ମାୟୁ ତଃପି କିନାୟୁ ଇଚାକି କୁଟୁୟ ଦଳ ହାୟା ଲୋକୁ ସାନିଆଁ ଆତେରୁ । ହେଷ୍ଟୁ ମାୟୁ ଗଣ୍ଡା କାପ ମାନାୟୁ ।

ଏହି ସମୟରେ କ୍ଵାଉଁ ପିଲାଟର ହାତ ଆଉ କନ୍ୟାର ହାତ ଧରିବା ସମୟରେ ସେ ଦୁହେଁ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରି ଆମ୍ଭେ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବୁ ବୋଲି କହି ଜମା ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲେ ଆଉ ତୁମ ରାଜା କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି । ଆଉ ତୁମ ମନ୍ଦା କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି । ଏଠିକି ଡାକି ଆଣନ୍ତୁ । ଆମ୍ଭେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଥା ପଚାରିବୁ ବୋଲି କହିବାରୁ ସାନ ସାନ ପିଲାଙ୍କ କଥା ସମସ୍ତେ ଶୁଣିବାକୁ ଆସିଲେ । ଦୁଇଟି ପିଲାଙ୍କ କଥା କଣ କହିବେ ବୋଲି ଲୋକ ଶୁଣୁଛନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ ରାଜା ଓ ମନ୍ଦା ଆସିଲେ । ଆମ୍ଭେ ରାଜାଙ୍କୁ ପଚାରିବୁ କିଏ ଗଣ୍ଡା ମାରିଛି । ସେମିତି କହିବାରୁ ରାଜା ରାଗରେ କୁଆଡ଼େ ଆସିଛ ପିଲାମାନେ । ଏଠିଥିଲେ ତୁମକୁ ବେକ କାଟି ଦେବି ବୋଲି ରାଜା କହିଲେ । ବେକ କାଟିଲେ କାଟ ଆମ୍ଭେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଥା କହିବୁ । ସେ ଯଦି ଗଣ୍ଡା ମାରିଛନ୍ତି କି କି ଚିହ୍ନ ବର୍ଷ୍ଟ ଆଣିଛନ୍ତି ଆମକୁ ଦେଖାଇ । ନାହିଁ ବୋଲିଲେ ଆମ୍ଭେ ଦେଖେଇବୁ ବୋଲି କହିବାରୁ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଛାନିଆଁ ହେଲେ । ଦେଖ ଆମ୍ଭେ ଗଣ୍ଡାକୁ ହାଣିଛୁ ।

ଆରେ ସିନାରୁ ତାଚା ମାନାୟୁ ଇଂଜାନା ହାୟା ସିନାରୁ ତଃପି କିତେରୁ । ଏସ୍ତି ବେଡାତା କୁରୁମ୍ ଦଲ ସତ ଇଂଜାନା ଇ ସଲା କୁମ୍ରାଗା ବାହେଁ ବାହେଁ କାତା କିଆନା ନାନୁ କାତା ମାଇଂ ଇଂଜାନା ରାଜା ମାର୍ଗା ହେଡି ଆଇ ମାଚେୟୁ । ଇଞ୍ଜାକି ବେଗି କାପ୍ପାତା ତାଲା ଗାଜାରା କିୟୁ । ଆରେ କିର୍କାତା କୟୁତଲା ଗାହାୟୁ । ଗତା ଲେଗୁଂଶିତା ଗାସାନା ନାୟୁ ନାୟୁ ତେରବି କିୟୁ ଇଚାକି ଗତା ଲାଗୁଂଶିତା ଗହାଜାନା ତେରବି କିତେରୁ । ଆରେ ମାଡା ମଦ୍‌ଶି କିଆ ତୁଃତେରୁ । ଏରିଷ୍ଟା ମିଲାଇଁ ସୁବଲନ୍ ଦାରୁତା ରାଜା ମିଲା ହେଡି କିତେରୁ ଆରେ ଦେଶ ଅଦେକା, ମୁର୍ମା ଅଦେକା, ରିଷ୍ଟା ମିଲା ଦାରୁତା ଲେକା କିଆ ହିତେୟୁ ଏ ଦିନଟିନା ରିଷ୍ଟାତାଇ ବାଇ ଜମରାଜା ଜମରାଶି ଦାରୁତା ସୁକାଲା ବସ୍ତା ଆତେରୁ । କୁମ୍ପେଗାଂଜେ ଇସ୍ତି ମାଡା ତିଂଜାନା ଆପାଶା ଡକ୍ତି ଇଜ ନାନୁ ନିଗେଂ ବୁଲୁ କିଆନା ଇରଜା ତୁଃଜା ମାଇଁ ଇଂଜାନା କତା ଆଃତେ ।

ଆଉ ଚିହ୍ନ ମଧ୍ୟ ଆଣିରୁ ବୋଲି କହି ସବୁ ଚିହ୍ନ ଦେଖେଇଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଲୋକ ସତ ଭାବି, ଏହି କୁମ୍ପାରମାନେ ମିଛ କଥା କହି ମୁଁ ହାଣିଛି ବୋଲି କହି ରାଜା ଝିଅକୁ ବିବାହ ହେଉଛି । ଏହାକୁ ଶିଳ୍ପ ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା କର । ଆଉ କାନରେ ଅଣ୍ଡା ବାନ୍ଧ । ଘୋଡା ଲାଞ୍ଜରେ ବାନ୍ଧି ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲାଇ ଦିଅ ବୋଲି କହିବାରୁ ଘୋଡା ଲାଞ୍ଜରେ ବାନ୍ଧି ବୁଲାଇଲେ । ସେହି ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସୁବଲମଙ୍କୁ ରାଜା ଝିଅକୁ ବିବାହ କଲେ । ଆଉ ଦେଶ ଅଧା ଦେଲେ । ସୁନା ରୂପା ମୁର୍ମା ଅଧାଦେଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଦୁଇଭାଇ ଯମରାଜା ଯମରାଣୀ ନାମରେ ଭଲରେ ବଞ୍ଚିଲେ । କୁମ୍ପାର ଯୋରରେ ମାଡଖାଇ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭୁଲ କରି ଛାଡି ଦେଇଥିଲି ବୋଲି ଗୋଡ ଧରି କ୍ଷମା ମାଗିଲା ।

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର